

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

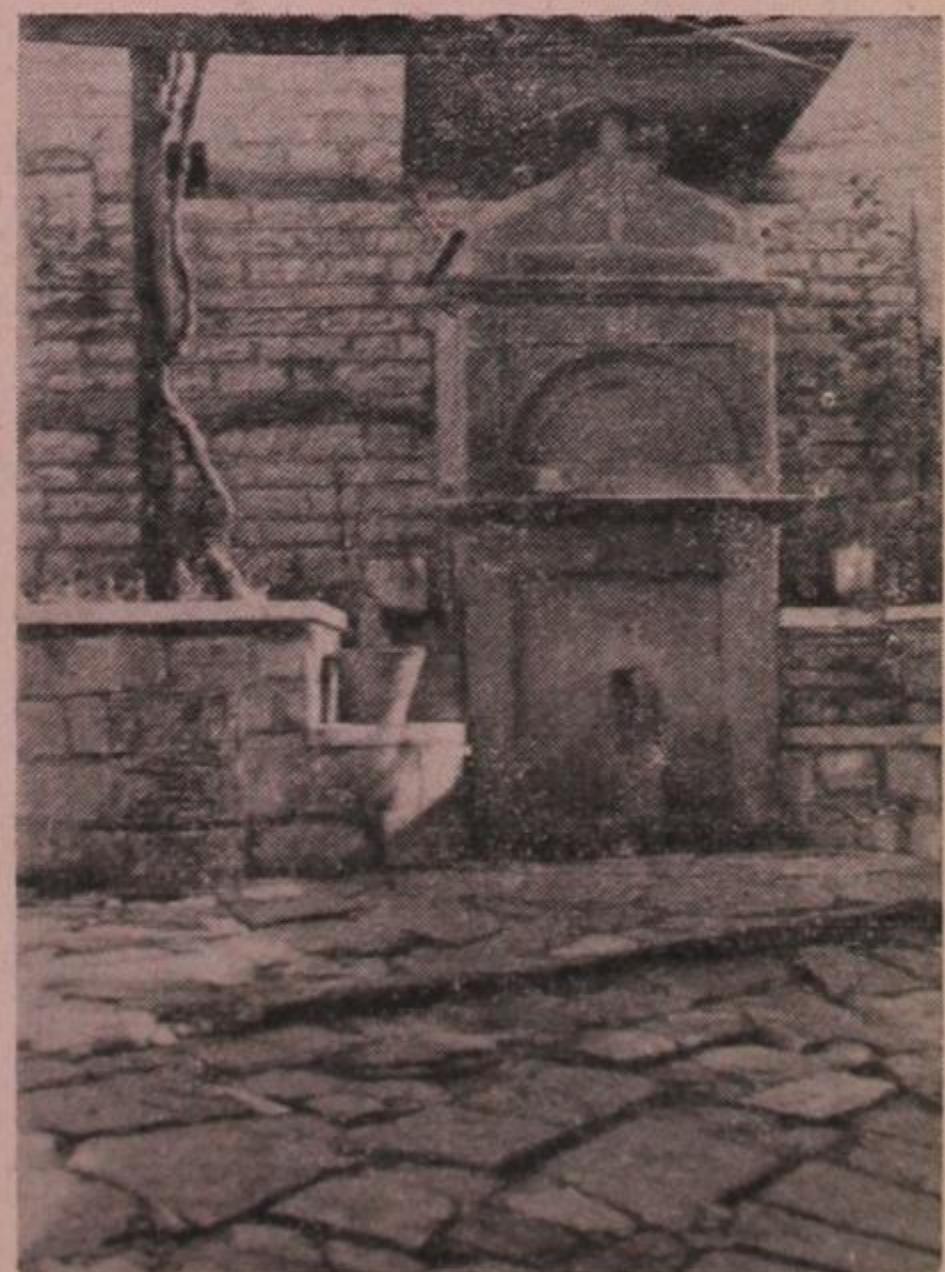
ΜΑΡΤΙΟΣ 1963

ΕΤΟΣ Α'

ΑΡΙΘ. ΤΕΥΧΟΥΣ 11

Βρύση στήν αύλη της οικίας τοῦ Δημάρχου Κονίτσης κ. Κ. Ρούστη.

Τέτοιες βρύσεις βρίσκονται άκομα σε άρκετά παληά άρχοντικά σπίτια της Κονίτσης και τῶν χωριῶν μας ποὺ προσδίδουν μιὰ ξεχωριστὴ γραφικότητα.

ΚΩΝΙΤΣΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Έκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν «Ο ΑΩΟΣ»

ΓΡΑΦΕΙΑ : Βύσσης καὶ Καΐρη 2 — Ἀθῆναι.

Υπεύθυνοι κατὰ Νόμον :

Ἐπὶ τῆς ὅλης : Ν. Κ. Τσάκας, Ἀχαρνῶν 168 — Ἀθῆναι.

Τυπογραφείου : Χρ. Χρονόπουλος, Θήρας 6 — Ἀθῆναι.

Μόνιμος ἀνταποκριτὴς ἐν Κονίτσῃ : Αναστ. Εύθυμίου

Ἐμβάσματα εἰς κ. Γεώργιον Δόβαν, ὁδὸς Ἀμπλιανῆς 6 — Ἀθῆναι

Ἐτησία συνδρομὴ

Ἐσωτερικοῦ Δραχμαὶ 60.—Ἐξωτερικοῦ Δολλάρια 6.—

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΩΝ «Ο ΑΩΟΣ»

διοργανώνει ἔκδρομὴν μὲν Πούλμαν

τὴν 19ην ΜΑΪΟΥ ἐ.

ΕΙΣ

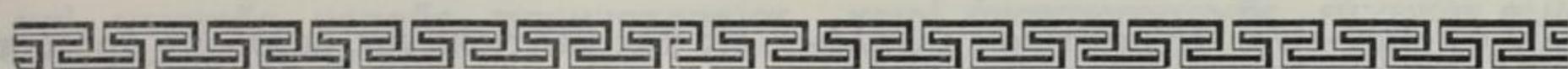
ΔΕΛΦΟΥΣ

Ἐκκίνησις τὴν 7 π.μ. ἀκριβῶς
ἐκ τῆς πλατείας τοῦ Δημαρχείου, ὁδὸς Ἀθηνᾶς

Τοὺς ἔκδρομεῖς θὰ συνοδεύσῃ εἰδικὸς ἀρχαιολόγος πρὸς ἐπεξήγησιν
τῶν ἀρχαιοτήτων

Ἐξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς δραχμαὶ 40 κατ' ἄτομον

Παρακαλοῦνται οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ συμμετάσχωσι τῆς ἔκδρομῆς ὅπως
καταβάλωσι τὸ ἀντίτιμον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «ΤΑ ΙΩΑΝΝΙΝΑ», Πατη-
τησίων καὶ Βερανζέρου 10 (κ. Ν. Τσάκαν) μέχρι τῆς 12ης Μαΐου.

Η ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΝΙΤΣΗΣ ΕΙΣ ΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

"Εκθεσις τῆς Υ.Π.Α.Η.

Η Επαρχία Κονίτσης, τὰ Ζαγόρια καὶ ἡ περιοχὴ Παρακαλάμου ἀποτελοῦν ἀπὸ τὸ ἔτος 1958 τὴν Ζώνην Πειραματισμοῦ καὶ ἐπιδείξεως τοῦ προγράμματος ἀναπτύξεως Ἡπείρου.

Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ δίδεται τέτοιος χαρακτηρισμός, γιατὶ πρώτη φορὰ ἐφαρμόζεται στὴν Ἑλλάδα τοπικὸ πρόγραμμα οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως.

Προτιμήθηκε ἡ περιοχὴ αὐτὴ ὡς ζώνη πειραματισμοῦ γιατὶ θεωρήθηκε ὡς ἡ πλέον χαρακτηριστικὴ στὴν Ἡπειρο. Δέν εἶναι οὕτε ἔξελιγμένη, οὔτε πολὺ καθυστερημένη.

Εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην βοηθοῦν ἔκτὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ δύο διεθνεῖς Ὀργανισμοί. Ο Εύρωπαϊκὸς Ὀργανισμὸς Παραγωγικότητος (ΕΟΠ) καὶ ὁ Ὀργανισμὸς Εύρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας (Ο.Ε.Ο.Σ.), ὁ δόποῖος ἀπὸ πέρυσι ὀνομάζεται Ὀργανισμὸς Οἰκονομικῆς Συνεργασίας καὶ Ἀναπτύξεως (Ο.Ο.Σ.Α.).

Τὸ ὅλον πρόγραμμα τελεῖ ὑπὸ τὴν διεύ-

θυνσιν τῆς 'Υπηρεσίας Περιφερειακῆς Ἀναπτύξεως Ἡπείρου.

Κύριοι σκοποὶ τοῦ προγράμματος εἰναι : 1) Ἐντασις καὶ ἀναδιάρθρωσις τῆς πρωτογενοῦς παραγωγῆς (γεωργία - κτηνοτροφία - δασοπονία), 2) ἡ δημιουργία τῶν ἀναγκαιούντων ἔργων βασικῆς ύποδομῆς καὶ 3) ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ πληθυσμοῦ ώστε νὰ κινητοποιηθῇ καὶ ἀξιοποιηθῇ τὸ ἀνθρώπινον δυναμικόν, διὰ νὰ μετάσχῃ ἐνεργῶς εἰς τὸ ἔργον τῆς ἀναπτύξεως.

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματος ἀρχισε οὐσιαστικὰ κατὰ τὸ 1959. Ἐχει δηλαδὴ οὐσιαστικὰ ζωὴν τριῶν ἔτῶν.

Ἐν τῇ κατωτέρῳ δημοσιευμένῃ ἐκθέσει της, ἡ 'Υπηρεσία Περιφερειακῆς Ἀναπτύξεως Ἡπείρου ἀναφέρει τὸ ὑπ' αὐτῆς συντελεσθὲν κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸν ἔργον της εἰς τὴν Ἑπαρχίαν Κονίτσης, πλὴν τεῦ ἀναγομένου εἰς τὴν Δασοπονίαν, τὸ δόποῖον θὰ δημοσιευθῇ ἀργότερα.

1. Τὸν περιορισμὸν τῆς μονοκαλλιεργείας τῶν σιτηρῶν εἰς τὴν ἀμιψεισπορὰν καὶ τὴν ἐπέκτασιν τῶν καταλλήλων κτηνοτροφικῶν ψυχανθῶν διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς βελτιωμένης κτηνοτροφίας (παραγωγὴ σανοῦ καὶ καρποῦ.)

2. Τὴν διάδοσιν τῆς ὀπωροκαλλιεργείας.

Ἀπὸ τὴν ἐπέκτασιν τῆς καλλιεργείας τῶν κτηνοτροφικῶν φυτῶν ἀναφέρομεν ἐνδεικτικῶς τὴν μηδικὴν καὶ τὰ ὑβρίδια ἀραβοσίτου.

Ἡ μηδικὴ καλλιεργουμένη εἰς τὴν περιοχὴν σποραδικῶς ἐπεξετάθη κατὰ τὸ 1961 εἰς 400 περίπου στρέμματα καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος καταλαμβάνει διπλασίαν σχεδὸν ἐκτασιν ἥτοι 700 στρέμματα. Ἡδη ἡ περιοχὴ Κονίτσης τείνει νὰ ἔξελιχφῇ εἰς ἓνα σημαντικὸν κέντρον παραγωγῆς σπόρου μιδηκῆς. Ἡ καλλιέργεια τῶν ὑβρίδιων (αἱ ἀποδόσεις

τῶν ὅποίων εἶναι σημαντικῶς ὑψηλότεραι τῶν ἐντοπίων ποικιλιῶν ἀραβοσίτου) ἥτο μέχρι τὸ 1958 ἄγνωστη εἰς τὴν περιοχήν. Κατόπιν πειστικῶν πειραματισμῶν (διὰ τῶν ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν) εἰσήχθη ἡ καλλιέργειά των εἰς τὴν περιφέρειαν.

Πέρυσι ἐκαλλιέργήθησαν περὶ τὰ 200 στρέμματα δι’ ύβριδια ἐνῷ κατὰ τὴν τρέχουσαν καλλιέργητικήν περίοδον ἐπεξετάθησαν ἐπὶ 450 στρεμμάτων.

Δενδροκαλλιέργεια

Εἰσήχθη ἡ καλλιέργεια ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν ροδακινέας βάσει τῶν ἐκπονηθεισῶν εἰδικῶν μελετῶν.

Μέχρι σήμερον ἐφυτεύθησαν εἰς τὴν πεδιάδα Κονίτσης περὶ τὶς 5.000 ροδακινιὲς ἐπὶ ἑκτάσεως 140 στρεμμάτων.

Ἐπίσης εἰς ὀρεινὰς Κοινότητας τῆς περιοχῆς ἐγκατεστάθησαν πλεῖστα ἀποδεικτικὰ δενδροκομεῖα λεπτοκαρυᾶς καὶ καρυδιᾶς διὰ τὴν διάδοσιν τούτων καὶ αὔξησιν τῆς παραγωγῆς τῶν ξηρῶν καρπῶν.

Προβλέπεται νὰ φυτευθοῦν κατὰ τὴν ἔρχομένην καλλιέργητικήν περίοδον 150 στρέμματα λεπτοκαρυᾶς καὶ καρυδιᾶς.

Ἡ ἀνάπτυξις συστηματικῆς δενδροκομίας εἰς τὴν πεδιάδα Κονίτσης ἐπιδιώχθη καὶ διὰ τῆς παροχῆς ἐντατικῆς ἐκπαιδεύσεως εἰς τοὺς δενδροκαλλιέργητάς. Ἐπὶ τῶν βελτιωμένων μεθόδων κλαδεύματος ἀρδεύσεως, λιπάνσεως καὶ καταπολεμήσεως των ἀσθενειῶν τῶν ὄπωροφόρων δένδρων, ὑπὸ τῶν μετακληθέντων ξένων ἡ Ἑλλήνων Τεχνικῶν (Ραπτόπουλος, Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Θεσσ)κης, LALATTA, MENDRI κλπ.)

3. Συστηματοποιήσις ἐδαφῶν

Διὰ τὴν αὔξησιν τῆς παραγωγικότητος εἰς τὴν πεδιάδα Κονίτσης ἐφαρμόζεται ἀπὸ τοῦ 1959 ὑπὸ τὴν κατεύθυνσιν ξένων καὶ Ἑλλήνων Τεχνικῶν, εἰδικὸν πρόγραμμα συστηματοποιήσεως ἀρδευομένων ἐδαφῶν ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν παραγωγῶν

εἰς τὰς βελτιωμένας μεθόδους ἀρδεύσεως καὶ συστηματοποιήσεως τῶν συστηματοποιηθεισῶν γαιῶν. Μέχρι σήμερον ἐσυστηματοποιήθησαν διὰ ἴσοπεδώσεων, ἀναβαθμιδώσεων κλπ. 1500 περίπου στρέμματα ἰδιωτικῶν καὶ κοινωνικῶν κτημάτων εἰς περιοχὴν Δήμου Κονίτσης καὶ Κοινοτήτων Κλειδωνιᾶς—Καλλιθέας κλπ.

Εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος ἐλειτούργησαν σχολεῖα βραχείας ἐκπαιδεύσεως παραγωγῶν εἰς τὰ τῆς συστηματοποιήσεως, καὶ ἐφαρμογῆς βελτιωμένων μεθόδων ἀρδεύσεως καὶ ἐγκατεστάθησαν ἀποδεικτικοὶ ἀγροὶ ἀρδεύσεων ὄπωροφόρων μηδικῆς—ἀραβοσίτου—φασιόλων κλπ. κλπ.

Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἥρχισαν αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν συστηματοποίησιν 600 στρεμμάτων εἰς τὰς περιοχὰς τῶν ἀποπερατουμένων μεγάλων ἐγγειοβελτικῶν ἔργων τῆς Ζώνης ἥτοι Βελλάς-Παρακαλάμου - Δεξιᾶς ὅχθης καὶ Ἀριστερᾶς ὅχθης Βοϊδομάτη μὲ παράλληλον ἐφαρμογὴ ἐκπαιδευτικοῦ προγράμματος ἐπὶ θεμάτων συστηματικῆς ἀρδεύσεως καὶ ἀξιόποιήσεως τῶν συστηματοποιουμένων γαιῶν.

Κτηνοτροφία.

Εἰς τὸν τομέα τῆς κτηνοτροφίας ἡ κύρια προσπάθεια ἐστράφη εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ ὑπάρχοντος ζωīκοῦ πληθυρμοῦ καὶ ἰδίως τῆς ἀγελαδοτροφίως ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν παράλληλον μέριμναν ἔξασφαλίσεως ἐπαρκῶν καὶ καταλλήλων κτηνοτροφιῶν καὶ ἐκσυγχρονισμοῦ τῶν κτηνοτροφικῶν ἐγκαταστάσεων.

Ἐν προκειμένῳ βασικὴ γραμμὴ τοῦ Προγράμματος εἶναι ἡ βαθμιαία ἔξέλιξις τῶν ἐπικρατουσῶν σήμερον μὴ ἀποδοτικῶν μορφῶν κτηνοτροφικῆς ἐκμεταλλεύσεως εἰς προηγμένας τοιαύτας ἥτοι: οἰκόσιτος καὶ ἡμιοικόσιτος ἀγελαδοτροφία εἰς τὰς πεδινὰς περιοχὰς καὶ ἡμιοικόσιτος ἀγελαδοτροφία, προβατοτροφία καὶ αἴγοτροφία εἰς τὰς ὄρεινὰς ἐν συνδυασμῷ μὲ τὴν σταθερὴ μείωσιν τῆς κυριαρχούσης νομαδικῆς

καὶ χωρικῆς μορφῆς ποιμνιοτροφίας προβάτων καὶ αἰγῶν.

Εἰς τὴν ἐπαρχίαν Κονίτσης τὰ ληφθέντα μέχρι σήμερον μέτρα διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σπουδαιοτάτου αύτοῦ κλάδου τῆς τοπικῆς οἰκονομίας μπορεῖ νὰ συνοψισθοῦν εἰς τὰ ἔξης:

1) Ἐκ τῶν εἰσαχθέντων μὲν ἐπιδότησιν τοῦ Προγράμματος κατὰ 50% 500 περίπου καθαροαίμων ἀγελάδων φυλῆς Σβίτς μετὰ μόσχου ἢ εἰς κατάστασιν ἔγκυμοσύνης εἰς τὴν Ζώνην, τὸ πλεῖστον διετέθησαν εἰς κτηνοτρόφους τῶν πεδινῶν κοινοτήτων τῆς περιφερείας.

2) Διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν ἀγελάδων τῶν ὄρεινῶν Κοινοτήτων διετέθησαν ταυρίδια φυλῆς Σβίτς καὶ Τζέρσεϋ προελεύσεως Γεωργικοῦ Σταθμοῦ Ἐρεύνης Ἰωαννίνων μὲν ἐπιδότησιν τοῦ Προγράμματος διὰ ποσοῦ 1500 δρχ. κατὰ κεφαλὴν ζώου.

3) Ἡ βελτίωσις ἐντοπίου ἀγελαδοτροφίας διὰ τῆς καθαροαίμου φυλῆς Σβίτς ἐπιδιώκεται καὶ διὰ τεχνικῆς γονιμοποιήσεως. Ἀπὸ τοῦ 1960 λειτουργεῖ καὶ εἰς τὴν περιοχὴν Κονίτσης εἰδικὸν συνεργεῖον τοῦ Προγράμματος, τὸ ὅποιον ἐφαρμόζει τὴν τεχνητὴν γονιμοποίησιν καὶ συνάμα καταπολεμεῖ τὴν στειρότητα τῶν ἀγελάδων μὲν ἰκανοποιητικὰ μέχρι σήμερον ἀποτελέσματα.

Διὰ τῶν ἀνωτέρω μέτρων μὲν τὴν παράλληλον ὑποβοήθησιν τοῦ ἔργου τῆς κτηνοτροφικῆς ἀναπτύξεως εἰς τὴν περιοχὴν ὑπὸ τοῦ προγράμματος ὄρεινῆς οἰκονομίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἡ αὔξησις τοῦ βελτιωμένου ζωϊκοῦ κεφαλαίου ἵδιως εἰς μεγάλα γαλακτοφόρα ζῶα παρουσιάζει ἀξιοσημείωτον ἔξελιξιν.

Ὑπολογίζεται ὅτι σήμερον ἐκτρέφονται εἰς τὴν περιοχὴν Κονίτσης ἄνω τῶν 500 καθαροαίμων ἀγελάδων καὶ ταύρων ἀναπαραγωγῆς κυρίως φυλῆς Σβίτς καὶ δευτερεύοντας Τζέρσεϋ.

4) Διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς προβατοτροφίας καὶ αἴγοτροφίας διετέθησαν

κριοὶ ἀναπαραγωγῆς εὐγενῶν φυλῶν (Καραμάνικο Κατσικᾶς-Σαρδινίας-Φρισλανδίας) ἐπιδότησις 300 κατὰ κεφαλὴν ζώου καὶ αἴγες φυλῆς Τοκεμπουργκ ἐπιδότησις 50ο).

5) Ὁργανώθη εἰς Κόνιτσαν ὑπηρεσία ἐλέγχου γαλακτοπαραγωγῆς ἡ ὅποια πέραν τοῦ ἐλέγχου παρακολουθεῖ τὴν Ὅγιεινὴν καὶ θρεπτικὴν κατάστασιν τῶν καθαροαίμων ἢ ἡμικαθαροαίμων ζώων καὶ προσφέρει πολύτιμον ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἀρξάμενον ὑπὸ τοῦ Προγράμματος ἔργου τῆς ἴδρυσεως γενεαλογικοῦ βιβλίου τῶν ἀγελάδων φυλῆς «Φαιὰ τῶν Ἀλπεων» ἐν Ἡπείρῳ.

6) Ἡ περιοχὴ Κονίτσης λόγω τοῦ ὑπάρχοντος εἰς αὐτὴν σημαντικοῦ ἀριθμοῦ καθαροαίμων ἀγελάδων ἀποτελεῖ βασικὴν ζώνην ἐλέγχου τῶν καθαροαίμων ζώων ὃ ὅποιος διεξάγεται εἰς τὰ πλαίσια τῶν ἔργασιῶν διὰ τὴν ἴδρυσιν τοῦ γενεαλογικοῦ βιβλίου.

Ἡ ἴδρυσις ὑπηρεσίας γενεαλογικοῦ βιβλίου ἐπιχειρεῖται διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν χώραν μας καὶ ἔχει ώς σκοπὸν τὴν παρακολούθησιν τῶν καθαροαίμων ζώων καὶ τῶν ἀπογόνων των οὕτως ὕστε νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐπιλογὴ ἡ βράβευσις καὶ ἡ διάδοσις πρὸς ἀναπαραγωγὴν τῶν ἀρίστων ζώων (τόσον ἀπὸ ἀπόψεως σωματικῆς διαπλάσεως ὅσον καὶ ἀποδόσεων.)

7) Τὸ σπουδαιότατον πρόβλημα τῆς ἀξιοποιήσεως τῆς παραγωγῆς τοῦ αὐξανομένου ἀγελαδινοῦ ἵδια γάλακτος εἰς τὴν περιοχὴν Κονίτσης ἀπετέλεσεν ἀντικείμενον ἱδιαιτέρας μερίμνης διὰ τὸ πρόγραμμα καὶ ἀντιμετωπίζεται κατὰ τρόπον ριζικόν.

Τὸ πρόγραμμα ἐμελέτησεν καὶ ἔχρηματοδότησεν τὴν κατασκευὴν τοῦ ἀνεγερθέντος ἥδη βιομηχανικοῦ τυροκομείου εἰς Κάτω Κόνιτσαν. Τοῦτο θὰ ἐπεξεργάζεται κατὰ τὴν πρώτην φάσιν τῆς λειτουργίας του 5.000 χιλιόγρ. γάλακτος ἡμερησίως καὶ ἐλπίζεται ὅτι θὰ λειτουργήσῃ ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους.

Ἡδη μὲ τὴν συμβολὴν τοῦ γάλλου

ΕΘΙΜΑ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

• Από τὸ Σάββατο τοῦ Λαζάρου μέχρι καὶ τὸ Πάσχα τὰ παιδιὰ βρισκόντουσαν σὲ συναγερμό,

Κατὰ τὴν ἡμέρα τοῦ Λαζάρου ξεκκινοῦσαν ἀπὸ τὰ σπίτια τους πολὺ πρωΐ ἀνὰ δύο μαζύ. Τὸ ἔνα παιδί κράταγε ἔνα καλάθι στολισμένο μὲ χλόη καὶ ζουμπούλια καὶ τὸ ἄλλο κρατοῦσε ἔνα ραβδὶ ποὺ κατέληγε σὲ ἔνα χονδρὸ πιάσιμο στρογγυλό.

• Ήταν ἡ «τζουμάκα».

Χτυποῦσαν κάθε πόρτα μὲ τὴν τζευμάκα γιὰ νὰ τοὺς ἀνοίξουν καὶ τραγουδοῦσαν τραγούδια ἀνάλογα μὲ τὴν οἰκογένεια.

«Ἡρθεν δὲ Λάζαρος, ἥρθαν τὰ Βάγια...»

• Εὰν στὸ σπίτι εἶχαν κόρη ἀνύπαντρη:

«Ἐδῶ ἔχουν κόρη ὅμορφη,
θέλουν νὰ τὴν παντρέψουν.
Τῆς τάξουν τὸ γυιό τοῦ Βασιληά,
τάξουν τὸ γυιό τοῦ Ρήγα.
Δὲν θέλει τὸ γυιό τοῦ Βασιληᾶ,
δὲν θέλει τὸ γυιό τοῦ Ρήγα,
μόν' θέλει τ' ἀρχοντόπουλο
μὲ τοὺς πολλοὺς παράδεις...»

εἰδικοῦ κ. Π. Ντικρους καθωρίσθη ἀπὸ πάσης πλευρᾶς ἡ ὄργάνωσις τῆς λειτουργίας του διὰ τελειοτάτου τύπου ἐγκαταστάσεων καὶ ἐκσυγχρονισμένου ἐν γένει τεχνικοῦ ἔξοπλισμοῦ.

8) Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαιτούμενων ζωοτροφῶν κατόπιν ἐντατικῆς διαφωτίσεως τοῦ πληθυσμοῦ ἡ καλλιέργεια κτηνοτροφικῶν φυτῶν εἰς τὰς ἀρδευομένας ἐκτάσεις ἐνῷ παραλλήλως εἰσήχθη ἡ καλλιέργεια τούτων εἰς τὴν ἀμειψισπορὰν εἰς τὰ πτωχὰ καὶ ξηρικὰ ἐδάφη. (Ανεφέρθη ἀνωτέρω ἐνδεικτικῶς ἡ σημειωθεῖσα πρόοδος εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς μηδικῆς καὶ ύβριδων ἀραβοσίτου).

Μία ἀξιοσημείωτος βελτίωσις είναι ὅτι εἰς τὴν περιοχὴν Κονίτσης ἐφαρμόζεται ἡ μέθοδος τῆς ἐνσιρώσεως χλω-

• Εὰν στὸ σπίτι εἶχαν ἀνθρωπο στὴν ξενητειά, τραγουδοῦσαν εἰδικὸ τραγοῦδι.

Πολλὲς φορὲς τραγουδοῦσαν σὲ βαρὺ τόνο καὶ τὸ ἀκόλουθο :

«Σήμερα μαῦρος οὐρανός,
σήμερα μαύρη μέρα,
Σήμερα ὅλα θλίβονται
καὶ τὰ βουνά λυποῦνται.
Σήμερα ἔβαλαν βουλὴ
οἱ ἀνομοὶ Ἐβραῖοι.
Οἱ ἄγομοι καὶ τὰ σκυλιά,
οἱ τριτκαταραμένοι,
γιὰ νὰ σταυρώσουν τὸ Χριστό,
τῶν πάντων βασιλέα...»

Μετὰ τὸ τραγοῦδι πέργανε ἔνα ἢ δύο αὐγά. • Ετσι τὰ καλάθια μέχρι τὸ μεσημέρι γεμίζανε μὲ αὐγά.

• Αν τύχαινε σὲ κανένα σπίτι νὰ μὴ τοὺς ἀνοίξουν, τότε γιὰ τιμωρία τους πετούσανε αὐγὰ στὶς πόρτες, ποὺ σπάγανε καὶ τὶς λερώνανε.

• Ήταν πραγματικὰ ώραιο τὸ ἔθιμο αὐτὸ ποὺ ἔδινε μεγάλη χαρὰ στὰ παιδιά.

ρῶν τροφῶν καὶ ἴδια τοῦ ἀραβοσίτου.

• Η ἐνσίρωσις ἀποτελεῖ ἔνα θετικὸν βῆμα προόδου διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ἀγελαδοτροφίας, διότι ἐξασφαλίζει τὴν ύγιεινὴν διατροφὴν τῶν ἀγελάδων τῶν χλωρῶν ζωοτροφῶν μὲ μικρὸν κόστος κατὰ τὴν κρίσιμον χειμερινὴν περίοδον.

Κατὰ τὸ 1961 κατεσκευάσθησαν εἰς τὴν περιοχὴν Κονίτσης μὲ ἐπιδότησιν τοῦ Προγράμματος κατὰ 50%, ἑταρικὸν καὶ 10 ἀτομικὰ σιλὸ καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος 23 ἀτομικὰ σιλό.

9) Διὰ τὴν βελτίωσιν τέλος τῶν συνθηκῶν ἐνσταυλισμοῦ τῶν ζώων ἔχορηγήθησαν εἰς τοὺς παραγωγοὺς ὑπὸ τῆς Α.Τ.Ε. καὶ μὲ ἐπιδότησιν τοῦ Προγράμματος κατὰ 35%, δάνεια διὰ τὴν κατασκευὴν συγχρονισμένων σταύλων, χορταποθηκῶν κ.λ.π. ("Επεται συνέχεια")

Τὸ ἔθιμο αὐτὸ τὸ σταμάτησε δ μακαρίτης δ Δάσκαλός μας δ Νικόλαος Παπακώστας, ἀν δὲν ἀπατῶμαι στὰ 1917 ποὺ τότε μὲ τὸν πόλεμο καὶ τὸν ἀποκλεισμὸ ποὺ εἶχε γίνει οἱ κάτοικοι βρισκόντουσαν σὲ δύσκολη θέση ἀπὸ πλευρᾶς τροφίμων. Εἶχε βέβαια δίκη δ Παπακώστας γιὰ τὴν περίοδο ἐκείνη, ἀλλὰ τὸ ἔθιμο ἔσβησε ἔκτοτε.

Ἡ Μεγάλη Βδομάδα, λόγῳ καὶ τῆς ἀργίας τῶν Σχολείων ἦταν πανηγύρι γιὰ τὰ παιδιά.

Τὸ Κέντρο τους ἦταν ἡ Ἐκκλησία. Ἐκεῖ γύρω σ' αὐτήν, στὸν Πλάτανο τοῦ Ἀγίου Νικολάου, στὸ πίσω μέρος, παίζανε τὶς «βοῦλες». Φτιάνανε σβώλους μικροὺς μὲ κερὶ τοὺς δποίους τοποθετοῦσαν στὶς πλάκες καὶ προσπαθοῦσαν σπρόχνοντας μὲ τὸν δείχτη τοῦ χεριοῦ νὰ τὶς μπάσονν μέσα σὲ μιὰ μικρὴ γονβίτσα ποὺ εἶχαν φτιάξει στὴν πλάκα. Ὁποιος ἔμπαζε δλες—συνήθως παίζανε δυὸ ἥ τρεῖς μαζὺ—κέρδιζε τὶς βοῦλες. Μ' αὐτὲς ἔφτιανε ἑνα μεγαλύτερο σβῶλο, ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ τὸν μεγαλώνονταν. Τὸν σβῶλο αὐτὸ τὸν λέγανε «γρούμπελι».

Προσπάθεια μεγάλη γινότανε ποιὸ ἀπὸ ἡμᾶς θὰ εἶχαν τὸ προνόμιο νὰ μποῦν στὸ «ίερὸ» στὶς Ἀκολουθίες τῆς Μεγάλης Ἐβδομάδος καὶ νὰ ντυθοῦν μὲ τὶς ἐκκλησιαστικὲς φορεσιές. Καὶ εἶχε ἐκείνη τὴν ἐποχή, στὰ παιδικά μου χρόνια, καλοφτιαγμένες φορεσιὲς χρώματος ρόζ ἡ Ἐκκλησία μας. Ὁ νεωκόρος τότε τῆς Ἐκκλησίας μας, δ μακαρίτης Χρῆστος Πατέρας, ποὺ ἦταν συγγενής μας, ἐνέδιδε στὶς παρακλήσεις μας καὶ ἔδιδε σὲ μένα ἥ στὸν ἀδελφό μου μιὰ φορεσιὰ ποὺ τὴν πλέναμε καὶ τὴν σιδερώναμε νὰ εἴναι κατακάθορη.

Ἡ Μεγάλη Παρασκευὴ ἦταν γιὰ μᾶς ἡ πιὸ ἐντυπωσιακὴ ἡμέρα. Ἀπὸ τὸ πρωῖῶς τὸ βράδυ βρισκόμαστε μέσα ἥ ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Ἄλλοι χτυποῦσαν τὴν καμπάνα λυπητερὰ καθ' δλην τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας καὶ ἄλλοι προετοιμάζονταν γιὰ τὸ «ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ» καὶ τὸ αἱ «γενεαὶ πᾶσαι» ποὺ προσπαθού-

σαμε νὰ τὰ ποῦμε δσο μπορούσαμε καλλίτερα...

Φτιάναμε μὲ χαρτόνια καὶ χαρτὶ πολύχρωμα φανάρια τὰ δποῖα χρησιμοποιούσαμε δταν τὴν νύχτα γινόταν ἡ περιφορὰ τοῦ ἐπιτάφιου καὶ ἡ ἐπιστροφὴ στὰ σπίτια μας.

Σὲ μιὰ ἐποχὴ ἔφτιανε μὲ πολλὴ τέχνη τέτοια φανάρια δ Ἀλέξης Φλῶρος ποὺ τὰ μοίραζε στὰ παιδιὰ τῶν συγγενικῶν τον οἰκογενειῶν.

Ἐπρεπε δμως νὰ τὰ προσέχουμε τὰ φανάρια μας νὰ μὴ μᾶς τὰ χαλάσουν ἄλλα παιδιὰ μὲ βέργες ποὺ κρατοῦσαν ἐπίτηδες γι' αὐτὸ τὸ λόγο.

Φόβητρο ἦταν δ Παῦλος Λούδας, δπως θυμᾶμαι, ποὺ ἦταν ἀκάθετος σὲ τέτοιες ἐξορμήσεις. Καὶ τότε ἀρχίζανε τὰ κλάματα καὶ οἱ φωνές.

Ἡ περιφορὰ τοῦ ἐπιταφίου ἐπὶ Τουρκοκρατίας γινότανε γύρω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μὲ κονστωδία πέριξ τοῦ ἐπιταφίου ἀπὸ Χωροφύλακας ποὺ διέθετε ἡ Τουρκικὴ τότε Χωροφυλακή. Λένε δτι παλαιότερα γινόταν μεγάλη περιφορὰ στοὺς δρόμους, ἄλλα κάποτε ἀπὸ ἑνα τοῖχο Τούρκικου σπιτιοῦ, κάποιου Μπέη τῆς Κόνιτσας φίξανε ἀκαθαρσίες ἐπάνω στὸν ἐπιτάφιο κι' ἔτσι ἀπὸ τότε δ Μητροπολίτης περιώρισε τὴν περιφορὰ γύρω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία.

Τὴν Μεγάλη Παρασκευὴ στὴν πρωῖνη ἀκολουθία τῆς Ἀποκαθηλώσεως ἔλεγε μπροστὰ στὸν Ἐσταυρωμένο τὸ «Σήμερον κρεμᾶται ἐπὶ ξύλου» πάντοτε δ μακαρίτης δ Γούσιας Παπακώστας. Ἡταν πράγματι μοναδικὸς σ' αὐτό.

Μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτὴ ποὺ γράφουμε γιὰ τὸν Γούσια θὰ ἀποδείξουμε πόση εἶναι ἡ δύναμις τῆς συνηθείας, πόση εἶναι ἡ ἀγάπη τῆς Πατρίδος καὶ ἡ νοσταλγία πρὸς αὐτήν. Αὐτὸ τὸ ἀπέδειξε δ ἀνθρώπος αὐτός. Λίγα χρόνια μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσι δλη του ἡ οἰκογένεια, ἡ γυναίκα του, τὰ παιδιά του φύγανε γιὰ τὴν Ἀμερική, γιατὶ στὸν τόπο μας ἦταν δύσκολη ἡ διαβίωσί τους. Ἔφυγε καὶ δ Γούσιας. Ἀπεκατεστάθη ἐκεῖ ἡ πολυμελὴς οἰκο-

•Αφιέρωμα στή Μνήμη Του

(Μορφὲς ἐκ τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΩΚΡΑΤΗ ΖΩΓΡΑΦΟΣ

‘Υπὸ τοῦ κ. ΕΥΡΙΠ. ΣΟΥΡΛΑ, Παιδαγωγοῦ

“Ενα Ἡπειρωτόπουλο ἀπὸ τὶς ὑπώρειες τοῦ Γράμμου ποὺ διέπρεψε στὴν Ἀμερικὴ ως δικηγόρος, θεωρούμενος ως αὐθεντία στὸ Ποινικὸν Δίκαιον.

Σούρλας

I

‘Απὸ τὸ ριζικὸ τοῦ Οἴκου τῶν Ζωγράφων ἀπὸ τοὺς Χιονάδες τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης κρατοῦσε ἡ Γενιά του, μιὰ Γενιὰ δηλαδὴ ποὺ ἀποτελεῖ τὸ σέμνωμα τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης καὶ τῆς Ἡπείρου μᾶς γιὰ τὴν Ἀγιογραφικὴ Σχολή, τῆς ὅποιας ὑπῆρξαν ίδρυται καὶ συνεχισταὶ διὰ τῆς οἰκογενειακῆς των παραδόσεως καὶ τῆς κληρονομικῆς μεταβιβάσεως τῆς τέχνης.

Μὲ τὴν Γενιὰν αὐτὴν ἦλθε σὲ διασταύρωση καὶ ὁ Οἶκος τῶν Χρησταίων—ἀπὸ τὸ Λισκάτσι (‘Ασημοχώρι) τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης, δεδομένου ὅτι ἡ Αγαθὴ Μάνθου Ζωγράφου ὑπανδρεύθηκε τὸν Γιώργην Κ. Χρή-

γένειά του. Ἰσως πολλοὶ νὰ ποῦν ὅτι ὁ Γούσιας ἔπρεπε νὰ εἶναι εὐτυχισμένος, ἀφοῦ ζοῦσε σὲ περιβάλλον πολιτισμένο καὶ εἶχαν ἀποκατασταθῆ καλὰ τὰ παιδιά του. Κι’ ὅμως τὸν Γούσια τὸν ἔτρωγε τὸ σαράκι. Τὸν ἔτρωγε ὁ πόνος τῆς ξενητειᾶς. Δὲν ἀνθεξε γιὰ πολύ. Ἡ νοσταλγία τὸν ἔπνιγε. Ἀφισε τὴν οἰκογένειά του στὰ καλά της καὶ πῆρε τὸν δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς στὴν πατρίδα, στὸ πατρικὸ σπίτι, ἐκεῖ τὸν τὸν καλοῦσαν οἱ ἐφέστιοι θεοί.

Κι’ ἔζησε στὴν Κόνιτσα τὰ ὑπόλοιπα χρόνια τῆς ζωῆς του κοντὰ στὸν ἀδελφό

στου, παποῦν τοῦ εὐφημότατα καὶ ‘Ιπποκρατικώτατα ἀσκοῦντος τὴν θείαν τοῦ Ἀσκληπιοῦ Ἐπιστήμην—τοῦ Ἀκτινολόγου δηλαδὴ Ἱατροῦ καὶ μέλους Διεθνῶν Συνεδρίων, Βασιλείου Χρήστου.

‘Ο Νικόλαος Σωκράτη Ζωγράφος μετὰ τὴν ἡμιαποπεράτωσιν τῶν σπουδῶν του εἰς τὴν Ζωσιμαίαν Σχολήν, Γυμνασιαρχοῦντος τοῦ ἀειμνήστου Γεωργίου Καλούδη, ὑπακούων εἰς τὰς ἐπιταγὰς τῆς Μοίρας του, τῆς ἀτομικῆς καὶ τῆς γενικωτέρας Ἡπειρωτικῆς πῆρε τὸν δρόμο τοῦ ταξιδεμοῦ καὶ πρὶν ἦ συμπληρώσει τὸ 20ον ἔτος τῆς ἥλικίας του βρέθηκε στὴν Ἀμερικὴν κατὰ τὸ ἔτος 1905, μετὰ τοῦ γαμβροῦ του Δημητρίου Παπακώστα καὶ τοῦ συγγενοῦς του Κωνσταντίνου Γ. Χρήστου.

‘Ωπλισμένος ἀπὸ τὴν Γενιά του μὲ προδιαθέσεις πνευματικὰς καὶ καλλιτεχνικάς, ἔξειλίχθη μὲ τὴν πάροδον

τον Νικόλα Παπακώστα καὶ μαζὶ μὲ τοὺς συμπατριῶτες καὶ φίλους του στοὺς δοποίους ἦταν ἔξαιρετικὰ ἀγαπητός, τόσο γιὰ τὴ μεγάλη του καρδιά, ὅσο καὶ γιὰ τὸ χιοῦμορ ποὺ εἶχε πάντοτε. Πέθανε σὲ βαθὺ γῆρας καὶ τὸν κλάψαμε ὅλοι μας.

Μετὰ τὴν παρένθεσι αὐτὴ γιὰ τὸν Γούσια Παπακώστα κλείνουμε τὸ σημείωμά μας· αὐτὸ τῶν ἀναμνήσεων τῆς Λεγάλης Ἐβδομάδος ποὺ ἐμᾶς τοὺς μεγαλύτερους μᾶς μεταφέρουν στὰ ἄδολα παιδικὰ χρόνια ποὺ εἶναι τὰ πιὸ νοσταλγικὰ καὶ ποὺ μᾶς συγκινοῦν πραγματικά,

ΤΑΚ. ΠΑΠ.

τοῦ χρόνου σὲ μία αὐθεντία γύρω ἀπό τὰ προβλήματα τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου καὶ τοῦ νόμου περὶ διαζυγίων, μέχρι τοιούτου μάλιστα ζηλευτοῦ σημείου, ὡστε δικασταὶ Ἀμερικανικῶν δικαστηρίων νὰ ζητοῦν τὴν συμβουλήν του πρὶν ἥ ἐκδώσουν ἀποφάσεις περὶ διαζυγίων.

Τὸ ἄγνὸν ὅμως αὐτὸ τέκνον ἀπὸ τὶς παρυφὲς τοῦ Γράμμου, βρέθηκε μίαν ὥραίαν πρωίαν εἰς τὴν Χώραν τῶν Οὐρανοξυστῶν καὶ κατώρθωσε νὰ εἰδικευθῇ στὰ διαζύγια — **οὐδέποτε διεζεύχθη ὁ ἴδιος** — παρ’ ὅλην τὴν εὔημερίαν ποὺ ἀπέκτησε — τὴν Γενεθλίαν Γῆν του, τούς Χιονάδες — ἀλλὰ συνέζη μὲ τὸ ὄραμά της.

Μετὰ τὸν Α' παγκόσμιον πόλεμον (1920) περιώδευσεν δλόκληρον τὴν Εύρωπην καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, κάποιος θρύλος μάλιστα ποὺ περιεσώθη στὸ χωριό του καὶ στὴν Ἐπαρχία του τὸν φέρει ἐπισκεφθέντα *in cognito* νύχτα τὸ χωριό του καὶ τὸ σπίτι του τὸ πατρικό, συνομιλήσαντα μὲ οἰκείους καὶ ἀπογόνους τῆς Γενιᾶς του καὶ ἔξαφανισθέντα σὰν ὄραμα γιὰ νὰ συνεχίσῃ τὴν δράση του στὴν Χώρα τῶν Οὐρανοξυστῶν, ὅπου ἔδρασε ἐπιστημονικῶς — εἰς τὴν πόλιν τοῦ Σικάγου εἰδικῶς — ἀναδειχθεὶς καὶ ἐκτιμώμενος ἀπὸ τὴν ἐκεῖ ἐλληνικὴν παροικίαν καὶ προσληφθεὶς ὡς νομικὸς σύμβουλος τῶν Ἑλλ. Προξεν. Ἀρχῶν.

Εἰς τὴν Γενέθλιαν Γῆν του — τοὺς Χιονάδες — εἶχε μίαν ἀδελφὴν ὄνόματι Δημητρούλαν καὶ ἓνα ἀδελφὸν Ἀξιωματικὸν ὄνόματι **Μάνθον** ὃστις ἐτραυματίσθη εἰς τὴν μάχην τοῦ Σαγγαρίου καὶ ἀπέθανε ἐκ τῶν τραυμάτων του εἰς τὴν Σμύρνην κατὰ τὸ 1920, ἀφῆσας μίαν θυγατέρα ὄνόματι **Μανθούλαν**, ἐγκατεστημένην εἰς τὰς Πάτρας.

Ἀπὸ μίαν σκιαγροφίαν ποὺ ἐπ’ εὔκαιρίᾳ τοῦ θανάτου του ἐδημοσίευσε **Ἀγγλιστὶ** εἰς τὴν μεγάλην ἡμερησίαν **Ἐφημερίδα** τοῦ Σικάγου ὁ Demetrios Perry — Διαχειριστὴς τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος ἐν Ἀμερικῇ, καὶ ἐπὶ μίαν τετραετίαν συνεργαζόμενος εἰς τὸ δι-

κηγορικὸν γραφεῖον τοῦ Νικολάου Σωκράτη Ζωγράφου, ἔχομεν μίαν ἀμυδρὰν εἰκόνα τῆς ἐκπληκτικῆς δράσεως καὶ τῆς καθόλου σταδιοδρομίας του.

Ἄλλ’ ἂς ἀφίσομεν τὸν ἴδιον τὸν Perry νὰ μᾶς μιλήσῃ σύντομα καὶ χτυπητά.

II

«Ο Nic Socrates — ἔτσι ἀπεκαλεῖτο πλέον στὴν Ἀμερικὴν — ἀπελάμβανε ἐκτιμήσεως καὶ σεβασμοῦ ἀπὸ ὅσους εἶχον τὴν εύτυχίαν νὰ τὸν γνωρίσουν καὶ νὰ συνεργασθοῦν μαζύ του.

Στὴν Ἀμερικὴν ὅταν ἦλθε δὲν εἶχε ἀκόμη συμπληρώσει τὸ 20ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του.

Γνωρίστηκε μὲ τὸν διάσημον ποινικολόγον Erbstein καὶ χρημάτισε ἀρκετὰ ἔτη εἰς τὸ γραφεῖον του ὡς μαθητευόμενος.

Σύμφωνα μὲ τὴν Ἀμερικανικὴν νομοθεσίαν ὁ εἰδικευθεὶς εἰς τὰ Νομικὰ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν ἐνὸς διακεκριμένου δικηγόρου **ἐπὶ μίαν τούλαχιστον τριετίαν** ἥδυνατο νὰ ὑποστῇ ἔξετάσεις καὶ νὰ ἀσκήσῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δικηγόρου ἔστω καὶ ἂν δὲν ἐφοίτησε εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

Αὐτὸ ἔλαβε χώραν καὶ μὲ τὸν Nic Socrates ὃστις χωρὶς νὰ φοιτήσει εἰς Κολλέγιον καὶ εἰς Πανεπιστήμιον Ἀμερικανικόν, **ἔξειλίχθη** εἰς αὐθεντίαν νομικήν.

Εἰς τὸ ποινικὸν δίκαιον καὶ εἰς τὸν νόμον περὶ διαζυγίων μέχρι τοῦ σημείου μάλιστα ὡστε οἱ δικασταὶ νὰ ζητοῦν τὴν γνώμην του πρὶν ἥ ἐκδώσουν ἀποφάσεις περὶ διαζυγίων.

Πολλὲς φορὲς μάλιστα καὶ ὁ ἴδιος ὁ Erbstein τὸν συνεβουλεύετο περὶ ποινικῶν ζητημάτων.

Ο Nic Socrates ὑπηρέτησε ὡς στρατιώτης τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν στὴν Γαλλίαν, κατὰ τὸ διάστημα δὲ τῆς στρατιωτικῆς του θητείας ὁ Erbstein τοῦ ἀπέστελν μηνιαίως 200-300 δολλάρια.

Κατεῖχε ἄριστα τὴν Ἀγγλικὴν γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν εἰς τὰς νομικάς του ἀποφάσεις ἔχειρίζετο μὲ σκέψιν καθα-

ρὰν καὶ μὲ ἐπιχειρήματα ἀκαταγώνιστα, καὶ τὴν ὅποίαν ἔχρησιμοποίησε καὶ εἰς ἐπιστημονικάς του μελέτας καὶ συγγράματα.

"Ἐνα θαῦμα νομικοῦ λεκτικοῦ.

"Ητανε τύπος ἀλτρουϊστικὸς καὶ ἀγαπητὸς εἰς τοὺς Ἡπειρώτας, ἐτιμήθη ἐν ἡτῇ ζωῇ του δι' ἴδιαιτέρων κρατικῶν διακρίσεων καὶ ἐνεταφιάσθη εἰς τὸ Νεκροταφεῖον προσωπικοτήτων τῆς Οὐάσιγκτων κρατικῆ δαπάνῃ.

Αὐτὰ ἀναφέρει ὁ Demetrios Perry σὲ ἓνα νεκρολογικόν του σημείωμα.

Καὶ τώρα... ὕστερα ἀπὸ τὸ μακρυνὸν ὄραμα τοῦ ταξιδεμοῦ του καὶ τὴν μαγικὴν εἰκόνα τῆς ἔξοχου δράσεώς του, ἃς δοῦμε λεπτομέρειες καὶ γύρω ἀπὸ τὸ ταξίδι του τὸ ἀγύριστο καὶ τὴν νοσταλγίαν του τὴν πατριδογνωστική.

III

Στὶς 30 Ἰουλίου 1962 —σὲ ἥλικίαν 74 ἔτῶν—βυθίστηκε στὰ βάθη τοῦ Ὁκεανοῦ τῶν Μορφῶν—γιὰ νὰ μεταχειρισθοῦμε εἰκόνα τοῦ Ἰνδοῦ φιλοσόφου Tagore—μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ κερδίσει τὸ τέλειο μαργαριτάρι τοῦ Ἀμόρφου.

Μπορεῖ ἵσως νὰ μὴν τὸ κερδίσει, ἀλλ’ ὑπῆρξε ὁ ἴδιος στὴν ζωή του καὶ στὴ δράσι του ἔνα ἀκτινοβόλον Ἡπειρωτικὸν μαργαριτάρι.

Διέπλευσε τὸν Ἀχέροντα, ἐνῷ στὴν νεαρώτατη ἥλικία του ώς μαθητὴς στὴν Ζωσημαία Σχολὴ στὰ Γιάννινα, διέσχιζε μὲ τὶς μοῦλες τῶν Κυρατζήδων τὸν Σαραντάπορον, τὸ ποτάμι δηλαδὴ ἐκεῖνο τὸ θρυλικὸ τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης, ποὺ ἐγκλείει στὶς ὄχθες του μιὰ ἀλυσσίδα ἀπὸ ἀκίνητες ὄμορφιές, καὶ θρήνους ποὺ ἐκφράζονται μὲ Ὁμηρικὲς εἰκόνες στὸ γνωστὸ δημοτικὸ τραγούδι κατὰ τὸ ὅποιον ὁ Κωσταντῆς Χρήστου — ὁ Γενάρχης τῆς οἰκογενείας Χρησταίων— θρηνεῖ τὸν γυιό του τὸν Νικολάκη, ποὺ γυρζούντας ἀπὸ τὰ Γιάννινα πνίγηκε στὸν Σαραντάπορο, ἔνα ποτάμι ποὺ τραγουδάει αἰώνια τὸ ποίημα τῆς μοναξιᾶς καὶ τῆς ἀπέραντης γαλήνης.

Ἐὰν τὸ ἄγνὸ αὐτὸν Ἡπειρωτόπου-

λο τῶν Χιονάδων ποὺ ἔζησε ὅλη του τὴν ζωὴν ξενητεμένο ἀλλὰ καὶ μὲ τὸ ὄραμα τῆς Γενεθλίας Γῆς του— ἦτανε ἔνας καλλιτέχνης ἢ ποιητής, δὲν θὰ ἔκαμνε ἄλλο τίποτε παρὰ νὰ φέρει εἰς πέρας τὴν μουσικὴν ἢ ὅποια ἐπανεπαύετο εἰς τὴν καρδίαν καὶ στὴν φύση τὴν καλλιτεχνικὴ τοῦ πατέρα του.

Ο θρύλος τοῦ ἐρχομοῦ του στὴ Γενεθλία Γῆ του εἶναι ζωντανὸς στὴν Ἐπαρχία καὶ μαρτυρεῖ τὴν ὑπαρξη τοῦ νόστου τοῦ Πατριδογνωστικοῦ, ὅστις ἐνεφώλευε εἰς τὴν καρδιὰ τοῦ Nic Socrates.

Ο Πατριδογνωστικὸς οἰστρος τὸν συνώδευε ἔως τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς γόνιμης δράσεώς του. Καὶ γι’ αὐτό, ἃς ἐπιτραπῆ αὐτὸν τὸν Πατριδογνωστικὸν νοσταλγικὸν πόνον του, νὰ τὸν συνθέσει ἢ ταπεινότης μας—σὰν ἀφιέρωμα στὴν ἀξέχαστη Μνήμη του— μὲ τὴν γλῶσσαν τοῦ Ἰνδικοῦ μυστικισμοῦ.

IV

Ώ Γενέθλια Γῆ !

Ανάμεσα στοὺς αἰῶνες καὶ στοῦ χρόνου τοῦ ἀνηλέητου τὰ γρατσουνίσματα—συνθέτεις ἀρμονίες χρωμάτων καὶ τραγουδιῶν καὶ ὁ Παράδεισός Σου εἶναι ἡ γλυκειὰ νοσταλγία μας.

Αἱ ὁμορφιὲς τῆς δημιουργίας Σου σκεπάζονται ἀπὸ τὴν ὁμίχλην τῶν δακρύων ὅλων ἡμῶν τῶν ταξιδευμένων παιδιῶν σου.

Ἐξακοντίζομε τὶς νοσταλγικὲς ἐπιθυμίες μας εἰς τὴν ἄφωνη καρδιά σου καὶ τὴν ἀγάπη μας πρὸς τὴν ἀγάπη σου.

Ώ Γενέθλια Γῆ !

Σὲ λατρεύομε ὅλοι ὅσοι βρισκόμαστε μακρὰ ἀπὸ τοὺς κόλπους Σου.

Ἀντικρύζομε —ῶ μητρικὴ Γῆ μας— τὴν γλυκύτητα τοῦ προσώπου σου καὶ καταφιλοῦμε τὸν κονιορτόν, τοῦ προσφιλοῦς σὲ ὅλους ἡμᾶς τοὺς ταξιδευμένους, ἐδάφους σου.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΣΟΥΡΛΑΣ
Παιδαγωγὸς

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΣΤΟΜΙΟΥ

(Τὰ δαύματα)

Τοῦ κ. Α. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

(ΜΕΡΟΣ Β)

Καὶ τώρα σὰν συμπλήρωμα τῆς ιστορίας τοῦ μοναστηριοῦ μᾶς, ἃς διηγηθοῦμε καὶ τὰ θαύματα ποὺ συνέβησαν σ' αὐτό, ὅπως μᾶς τὰ μετάδωσε ἡ γραπτὴ καὶ προφορικὴ παράδοσι.

1) Κάποτε, ἐδῶ καὶ ἔκατὸν σαράντα, ἵσως καὶ περισσότερα χρόνια, ἔνας καλόγηρος ποὺ εἶχε περιοδεύσει πολλὰ μέρη, καὶ εἶχε φτάσει καὶ ώς τὴν Ρουμανία μαζεύοντας συνδρομές, γύριζε στὸ μοναστῆρι καβάλλα στὸ μουλάρι μου καὶ μὲ γεμάτο τὸ πουγγί του. Μερικοὶ ληστές ποὺ εἶχαν πληροφορθῆ τὸν ἔρχομό του, τοῦ στήσανε καρτέρι στὴν Μεγάλη Σκάλα γιὰ νὰ τὸν ληστέψουν. Μόλις ὅμως πλησίασε πρὸς τὸν τόπο ποὺ εἶχαν στημένη τὴν ἐνέδρα, τὸ μουλάρι στάθηκε στὸν τόπο καὶ μὲ κανέναν τρόπο δὲν ἐννοοῦσε νὰ προχωρήσῃ. Καθὼς δὲ ὁ καλόγηρος τὸ χτύπαγε, ἐκεῖνο ἀφήνοντας τὸν κανονικὸ δρόμο, σκαρφάλωσε ἀπάνω στὰ κατσάβραχα (ἐκεῖ ποὺ δείχνουν καὶ σήμερα ἀκόμη τὴν τοποθεσία) καὶ ὀδηγῶντα μόνο του τὸν καλόγηρο, τὸν πῆγε ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος στὸ μοναστῆρι μὲ τὴ βιήθεια τῆς Παναγίας, χωρὶς κάν νὰ τὸν ἀντιληφθοῦν οἱ ληστές ποὺ ἐνέδρευαν.

2) "Αλλη φορὰ πάλι, μιὰ συμμορία ἀγρίων καὶ αίμοβόρων ληστῶν, ἥρθε μὲ σκοπὸ νὰ ληστέψῃ καὶ νὰ λεηλατήσῃ τὸ μοναστῆρι. "Ἐνας μοναδικὸς ιερομόναχος βρισκόταν τότες ἐδῶ, καὶ ἀρχίσανε νὰ τὸν περιγελοῦν.

—Δὲν τῶχεις χαμένο ποὺ κάθεσ' ἐδῶ

στὴν ἔρημιὰ ὄλομόναχος καψοκαλόγεγε; τοῦ λέν.

—"Υπηρετῶ τὴν Παναγία παιδιά μου.

—Τὶ Παναγία καὶ κολοκύθια τούμπατα μᾶς τσαμπουνᾶς.

—Μὴ βλαστημᾶτε τέκνα μου, ἡ Παναγία μεγάλη ἡ χάρη της εἶναι θαυματουργὴ καὶ δὲν κάνετε καλά, εἶπε ὁ καλόγηρος σταυροκοπούμενος.

—"Αν εἶναι θαυματουργὴ ἃς κάμη ἔνα θάμα νὰ τὸ ἰδοῦμε μὲ τὰ μάτια μᾶς καὶ τότε θὰ πιστέψωμε ἔκαναν μὲ δισπιστοῦ φός οἱ ληστές.

—"Η χάρι της θαυματουργεῖ πάντα, μὴν εἰστε ἀπιστοὶ τέκνα μου.

—Καλά, αὐτὸ θὰ τὸ ἰδοῦμε, φέρε μᾶς τώρα νὰ φάue ὅτι ἔχεις γιατὶ ψοφήσαμε τῆς πείνας.

—Ο ἀγαθὸς καλόγηρος τοὺς ἔφτιασε ὅτι εἶχε πρόχειρο, καὶ τοὺς πρόσφερε καὶ ἀφθονο κρασὶ ἀπὸ τὰ ἀμπέλια τοῦ μοναστηριοῦ.

—"Ακουσε ἐδῶ καλόγερε, τοῦ λὲν οἱ κλέφτες σὰν ἀποφάγαν· γιὰ νὰ πιστέψωμε ὅτι ἡ Παναγία σου εἶναι θαυματουργὴ, θὰ γιομίσης μιὰ κοῦπα μὲ κρασὶ καὶ θὰ τὴν πετάξης, ἀπάνω ἀπὸ τὸ βράχο κάτω στὸ ποτάμι. "Αν τὸ πρωὶ βρεθῆ γεμάτη ὅπως τὴν πετάξῃ, τότε θάχης ἐσὺ δίκιο κι' ἐμεῖς ἀδικο. "Αν ὅμως δὲν βρεθῆ, τότε ἀλλοιούμονό σου καὶ σένα καὶ τῆς Παναγίας σου.

—"Ἄσ γίνη τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου, εἶπε ὁ ἀγαθὸς καλόγηρος, θὰ κάνω ὅπως μοῦ λέτε.

Καὶ γεμίζοντας τὴν κοῦπα μὲ κρασί, ἀνέβηκε ψηλὰ στὸ βράχο στὸ καταφίλι, οἱ κλέφτες τὸν ἀκολουθοῦσαν περίεργοι καὶ δύσπιστοι.

Ἐκεῖνος, ἀφοῦ προσευχήθηκε ἐπὶ ἀρκετὴ ὥρα γονατιστός, καὶ παρεκάλεσε μὲ δάκρυα τὴν Παναγία νὰ λυπηθῇ καὶ αὐτὸν καὶ τὸ Ἱερὸ της ἐνδιαίτημα, ἔκανε τὸ σταυρὸ του καὶ πέταξε τὴν κοῦπα.

Ἡ νύχτα πέρασε γεμάτη ἀγωνία καὶ ἀναμονή, καὶ τὸ πρωΐ μόλις κατεβήκανε ὅλοι σύσσωμοι στὸ ποτάμι, κοιτάζουν καὶ τί νὰ ἴδοῦν! Ἡ κοῦπα ὅρθια καὶ γεμάτη μὲ τὸ κρασὶ ἔστεκε ἐπάνω σ' ἓνα θεόρατο λιθάρι.....

Γονατίσανε τότε ὅλοι οἱ ληστές, καὶ φιλῶντας τὰ πόδια τοῦ ἀγαθοῦ Λευίτου ἐζήτησαν συγχώρησι. Κατόπι, πῆραν τὴν κοῦπα μὲ τὸ κρασί, ἀνέβηκαν ἐπάνω στὸ μοναστῆρι, καὶ ὁ καλόγηρος τὴν ἄδειασε στὸ δισκοπότηρο καὶ λειτούργησε. Ἐξωμολόγησε δὲ καὶ μετάλαβε καὶ πολλοὺς (σχεδὸν ὅλους) ἀπὸ τοὺς πρώην κακούργους, καὶ αὐτοὶ ἔφυγαν ἀφοῦ ἀφησαν ἀρκετὰ ἀφιερώματα στὸ μοναστῆρι, καὶ ὅρκίσθηκαν πώς δὲν θὰ πείραζαν ποτὲ στὸ μέλλον κανέναν ἄδερφὸ τους Χριστιανό, καὶ θὰ ἀρκοῦνταν μόνον στὸ νὰ κατατρέχουν καὶ νὰ τιμωροῦν τοὺς τυράνους τοῦ σκλαβωμένου γένους, τοὺς Τούρκους.

- 3) Καὶ τώρα θὰ δώσωμε τὸ λόγο στὸν 'Οσιώτατο Ἱερομόναχο Χρύσανθὸ τὸν Λαϊνᾶ, τὸν ἐφημέριο Κονίτσης, γιὰ νὰ μᾶς διηγηθῇ μὲ τὸ ἀπλοϊκὸ καὶ ἀπέρριτο ὕφος του τὸ τρίτο θαῦμα, παραθέτοντας αὐτούσιο τὸ σχετικὸ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν μακρὰν ἐνθύμησὶ του γιὰ τὴν ὅποια κάναμε λόγο στὶς περασμένες σελίδες τῆς παρούσης.

Διορθώνομε τὴν ὄρθιογραφία φυλάγοντας ἀναλλοίωτο τὸ κείμενο τοῦ Χρυσάνθου.

«Ορῶντες λοιπὸν οἱ ἔγκριτοι Κονίτζης τὴν ἐρήμωσιν τοῦ Μοναστηρίου πρὸ ἑνὸς χρόνου ἀπὸ τὴν παροῦσαν χρονολογίαν, (ἔγραφε τὸ 1845) ἐκάλεσαν τὸν 'Οσιώτατον Γρηγόριον Πεκλα-

ρίτην διὰ ἡγούμενον, ἃνδρα εἰδήμονα καὶ ἐπιρρεπῆ εἰς τὴν μοναστικὴν ζωὴν. Ἐλθὼν δὲ οὗτος ὁ εὔλογημένος, καὶ λαβὼν τὰ ἄγια λείψανα, ἐξῆλθεν περιφερόμενος τὰς Χριστιανικὰς χώρας χάριν βοηθείας, ἵνα ἀνακαλέσῃ τὴν μονὴν εἰς τὴν ἀρχαίαν λαμπρότητά της. Εἰς τὰς 23 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους α. ω. μ. δ. (1844) καὶ ἡμέραν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, ἀπερνῶντας ἀπὸ τὴν Σιουσινίτσαν, ἀπαντᾶ ἐπτὰ κλέπτας οἱ ὅποιοι εἶχον φύγει ἀπὸ τὰ Τρίκκαλα ὅπου ἦτον μισθωτοὶ εἰς τοὺς ἐκεῖ Δερβεναγάδες, Σουλεϊμὰν Ταχίρην, Βεῖτ Κασιάρην, καὶ Χαμήτ Βασιάρην. Ἀπὸ ἐκεῖ λοιπὸν ποὺ ἐκίνησαν τάχα διὰ τὰ σπήτια των, ἐθήρευον καθ' ὁδὸν τὰ κτήματα τῶν ἀπερνοδιαβαίνοντων Χριστιανῶν. Φθάσαντες λοιπὸν εἰς τὸν τόπον ὅπου εἴπομεν, ἀνωτέρω Σιουσινίτσαν, καὶ λαβόντες τὸν ἡγούμενον Γρηγόριον, τοῦ ἐπῆραν ὅτι χρήματα τοῦ ἥβραν, ὅμοι καὶ τὰ Ἱερὰ σκεύη, ἄγια λείψανα, σταυρὸ, ἐπιτραχήλιον καὶ μισολόγιον. Τοῦ ἔδεσαν καὶ τὰ μάτια μὲ ἓν ρινόμακτρον, καὶ ἀκολούθως τοῦ ἔδεσαν τὰ χέρια ὅπισθεν, καὶ τὸν ξανάδεσαν εἰς ἓνα πλάτανον εἰς βαθύτατον δάσος, ἵνα γίνη βορὰ τῶν θηρίων. Καὶ τοῦτο ὅπου ἐσώθη ἀβλαβής, εἶναι φανερὸν ὅτι ἡ χάρις τῶν Ἀγίων λειψάνων ἐμπόδισε τοὺς αἵμοσταγεῖς τῶν κλεπτῶν ἀπὸ τὸν φόνον τοῦ ἡγουμένου.

Λαβόντες λοιπὸν οἱ κλέπται τὰ ἀνωτέρω, καὶ δέσαντες ὡς εἴπομεν τὸν ἡγούμενον, ἐδόθησαν εἰς φυγήν. Ἄλλ' ὁ ἡγούμενος, μετὰ τὴν φυγὴν των, ἐλύθη παραδόξως, καὶ ἐσώθη εἰς Κόνιτσαν κοίνοποιῶν τὸ συμβάν. Οἱ δὲ κλέπται, ἔφθασαν εἰς Μόλισταν τὸ ἐσπέρας αὐτῆς τῆς θαυματουργοῦ ἡμέρας, καὶ θέλοντες νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ χωρίον νὰ φιλοξενηθοῦν, ἀπεβλήθησαν παρὰ τῶν χριστιανῶν διὰ τῶν ὅπλων. Βλέποντες οἱ κλέπται οὕτω αὐτοὺς διωκομένους ἔφυγαν, ὥστε αὐτὴν τὴν νύκτα θέλοντες νὰ περάσουν πέραν τοῦ ποταμοῦ, ἃντικρυ τῆς Στράτσιανης, ἐπινίγησαν καὶ οἱ ἐπτά. Ὡς τῆς θείας ἐκδικήσεως! Πνιγέντες λοιπόν, ἐκβῆκαν

ἄλλοι μὲν πέραν τοῦ ποταμοῦ, ἄλλοι δὲ δῶθε, καὶ ἄλλοι ἔμειναν εἰς τὴν μέσην τοῦ ποταμοῦ τὰ λεγόμενα νησιά. Καὶ μετὰ παρέλευσιν τριῶν τεσσάρων ἡμερῶν, ἀνευρέθησαν παρὰ τῶν χωρικῶν Βράνιστας, οἵτινες περιεργεία κινηθέντες ἀπὸ τοὺς πέριξ τῶν πτωμάτων ἵπταμένους Ἱέρακας. Ἰδόντες λοιπὸν πτώματα ἀνθρώπων, μὲν θαυμασμὸν ἔτρεξαν ἵνα ἴδωσιν ἐγγύτερον τὸ πρᾶγμα ὃπου περιφερόμενοι πέριξ αὐτῶν νὰ γνωρίσωσι ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ των τίνες εἰσίν. Πλὴν δὲν ἡμπόρεσαν κάν, ἐπειδὴ καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ των ἥτον ἀμορφαὶ ἀπὸ τὰς ἐν τῷ ποταμῷ κυλιομένας πέτρας, καὶ τὰ πρόσωπὰ των κατακρεουργημένα. "Οθεν, χάριν φιλοχριστιανίας κινηθέντες οἱ χωρικοὶ, ἔλαβον ἕνα ἐξ αὐτῶν νὰ ἴδωσι ἂν ἔχει τι, ὃπου εὗρον εἰς τοὺς ὄμους του ἐν σακκίδιον ἔχον ἐνδον τὰ ἱερὰ σκεύη σὺν τῶν Ἀγίων λειψάνων, ἀβλαβῆ καθ' ὅλην τὴν ἔκτασιν.

Οὕτω, ἰδόντες οἱ χωρικοί, ἐπενόησαν ὅτι ἥτον οἱ κλέπται οἵτινες ἔγδυσαν τὸν ἡγούμενον εἰς Σιουσνίτσαν, καὶ ἀμέσως ἔτρεξαν εἰς Κόνιτσαν καὶ εἰδοποίησαν τὸν ἡγούμενον. "Ετρεξαν εἰς τὸν ποταμόν, ὃπου εὗρον τοὺς χωρικοὺς ὃπου ἐδόξαζον τὸν Θεόν. Καὶ λαβών (ὁ ἡγούμενος) τὰ ἱερὰ λείψανα ἀπέρασεν εἰς τὸ μοναστήριον. Ἡ πτερόεπος φήμη ἐδηλοποίησεν ἀπανταχοῦ τὸ συμβάν».

4) Περὶ τὸ 1900, ὅπως διηγεῖται ὁ Λάκιας Βράνιστας ποὺ ἦταν τότε γιδοβοσκὸς τοῦ μοναστηρίου· κάποιος Γιάννης ἀπὸ τὰ Κουρεντοχώρια μαζὶ μὲ τὴ γυναῖκα του, ἔφεραν στὴν Παναγία τὸ παιδί τους δεμένο πισθάγκωνα ἐπειδὴ εἶχε παρασκαλίσει ὁ νοῦς του κι' ἔκαμνε τρέλλες φοβερές. Ὁ Παπαγιώργης ὁ κουτσὸς ποὺ τοὺς συνόδευε, τὸ ἔβαλε νὰ κοιμηθῇ μέσα στὴν ἐκκλησία.

Τὰ μεσάνυχτα ἀκοῦνε ξαφνικὰ τὸ παιδί (ἥταν ὡς 15 χρονῶν) νὰ φωνάζῃ δυνατά. «Μὲ βάρεσε! μὲ βάρεσε, μᾶδωκε φοῦσκο». Ζυπνοῦν οἱ γονεῖς

του τρομαγμένοι. Ζυπνᾶ καὶ ὁ Παπαγιώργης.

—Μὴ φοβᾶστε, τοὺς λέει, τὸ παιδί τὸ ἄγγιξε ἡ Παναγία· θὰ γίνη καλά.

Καὶ σηκώνεται ἀμέσως, τὸ λύνει, καὶ τὸ βάζει νὰ ἀσπασθῇ ὅλες τὶς εἰκόνες καὶ νὰ ἀνάψῃ μιά λαμπάδα στὴν Παναγία. Κατόπι κοιμήθηκε ἡ συχώτατο.

Σὲ λίγες μέρες ἔφυγε, ἐντελῶς καλά, μαζὶ μὲ τοὺς γωνιούς του, ποὺ ἐδόξαζαν καὶ εὔχαριστοῦσαν συνεχῶς τὴν Παναγία ἡ ὅποια τὸ ἐθεράπευσε, ἐνῶ αὐτοὶ εἶχαν πλέον ἀπελπισθῇ καὶ τὸ εἶχαν μοναχοπαίδι.

Καὶ τὸν Πέτρο Τσιαλιαμάνη, καθὼς ὅμολογεῖ ὁ ἥλικίας 83 ἐτῶν ἐπιζῶν γυιός του Νικόλαος, τὸν ἐθεράπευσε ἡ Παναγία ἀπὸ δεινὴ ἀρρώστεια ὡς ἔξης:

«Ο Πετρος ἦταν τσομπάνης στὸ χωριὸ Βράνιστα, ὃπου ἀρπαξε πολὺ ἰσχυρὸ κρύωμα, καὶ ἔπαθε γενική ἀγκύλωσι καὶ ἀκαμψία τοῦ σώματος ἡ ὅποια συνοδευόταν ἀπὸ δυνατοὺς πόνους. Κατέφυγε στὸν γιατρὸ Ματσίνη, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ βρῇ θεραπεία· καὶ στὸ τέλος ἀποφάσισε νὰ προσφύγῃ στὴν Παναγία στὴ Στομιώτισσα. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνη ὅμως, δὲν ὑπῆρχε δρόμος βατός γιὰ ζῶα, καὶ ἀναγκάστηκε νὰ πληρώσῃ μιὰ δυνατή ἀντρογυναῖκα, τὴ Σάνα τῆς χήρας, ἡ ὅποια τὸν φορτώθηκε καὶ τόν μετέφερε στὸ μοναστῆρι, ὃπου ἔκανε λειτουργία καὶ παράκλησι.

Καθὼς κοίτονταν ξαπλωμένος στὸ χαγιάτι ὁ Τσιαλιαμάνης, ξαγρυπνῶντας ἀπὸ τοὺς πόνους τὴν νύχτα, βλέπει ἔξαφνα! τὴν Παναγία λαμπροντυμένη, μαζὶ μ' ἔνα πλῆθος Ἀγγέλων, νὰ κατεβαίνῃ ψηλὰ ἀπὸ τὴ Γκαμήλα καὶ νὰ στέκεται δίπλα του.

—Τὶ ἔχεις τέκνον μου; τὶ σὲ πονάει; τὸν ρώτησε.

—"Όλο τὸ κορμὶ τόχω πιασμένο, δὲν μπορῶ νὰ κουνηθῶ, τῆς ἀποκρίνεται ἔκθαμβος καὶ τρομαγμένος ἔκεινος.

—Μὴ φοβᾶσαι, θὰ γίνης καλὰ.

«Καὶ μ' αὐτὰ τὰ λόγια ἡ Παναγία μεγάλη ἡ χάρη της, ἀφηγεῖται σταυροκοπούμενος ὁ γέρο Τσιαλιαμάνης, ἔσκυψε καὶ ἄγγιξε τὸν πατέρα μου μὲ

Σχεμισμάτων 25 Μαρτίου. 'Η

ἡμέρα τῆς ἔθνικῆς μας παλιγγενεσίας. Σύσσωμο τὸ ἔθνος μας μ' ἕνα παλμὸ ἔξεσηκώθηκε τὴν ἡμέρα αὐτὴ στὰ 1821 γιὰ νὰ ἀποκτήσῃ τὴν ἐλευθερία του. Ἀγωνίσθηκε τὸν ὑπὲρ ὅλων δίκαιον ἄγῶνα. Πολέμησε δὲ Λαός μας μὲ μιὰ πανίσχυρη τότε αὐτοκρατορία. Καὶ νίκησε. Καὶ δημιουργήθηκε Κράτος Ἐλληνικόν.

Μέσα στὴ στάχτη τοῦ ἀφανισμοῦ εἶχε μείνει ὁ σπινθήρας ποὺ σιγὰ σιγὰ ἀναψε τὴ φωτιὰ ποὺ φεγγοβόλησε τὴν Ὑφήλιο.

Τὸ Κράτος τὸ Ἐλληνικὸν βρῆκε καὶ πάλιν τὴν θέσι του μέσα στὰ πολιτισμένα κράτη τῆς Εὐρώπης. Καὶ προχωρεῖ σταθερὰ γιὰ νὰ φωτίσῃ καὶ πάλιν τὴν ἀνθρωπότητα μὲ ἔργα προόδου καὶ πολιτισμοῦ. Ἀπὸ ἐδῶ ἐξεπήγασε τὸ φῶς. Ἐδῶ ἔλαμψε ἔνας ἀνώτερος πολιτισμός. Ἀπὸ ἐδῶ καὶ πάλιν θὰ καταυγάσῃ τὸν κόσμον τὸ φῶς τῆς ἀληθείας.

'Ο λαός μας — ὁ περιούσιος Λαός του Θεοῦ — εἶναι προορισμένος νὰ μεγαλουργήσῃ.

Αὐτὸ πρέπει νὰ γίνη πίστις μας καὶ μὲ τὴν πίστιν αὐτὴν ἀς προχωρήσωμε στὸν προορισμό μας.

τὸ χέρι της στή μπάλα (μέτωπο). Κατόπι, πετῶντας στὸν ἀέρα ἀντάμα μὲ τοὺς Ἀγγέλους της, τράβηξε πρὸς τὸ Παλιομανάστηρο».

Σήκωσε ὁ Τσιαλιαμάνης τὸ χέρι του γιὰ νὰ κάνῃ τὸ σταυρὸ του, καὶ ὦ! τοῦ θαύματος, δὲν αἰσθάνθηκε καμιὰ δυσκολία. Δοκίμασε νὰ σηκωθῇ καὶ τὰ κατάφερε. Πῆγε γιὰ σωματικὴ του ἀνάγκη, καὶ κατόπι, περπατῶντας πάντα μόνος του, πῆγε καὶ ξύπνησε τὸν ἥγούμενο Γεράσιμο, καθὼς καὶ μία καλογριὰ γερόντισσα ποὺ ὑπηρετοῦσε στὸ μοναστῆρι τὴν ἐποχὴ ἐκείνη· καὶ ὅλοι μαζὶ ἀνέπεμψαν δεήσεις καὶ εὔχαιριστίες πρὸς τὴν Ὕπεραγία Θεοτόκο γιὰ τὸ θαῦμα της.

«Ἐγράφη κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον τοῦ σωτηρίου ἔτους 1961 ἐν Κονίτσῃ».

A. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

* *

Ζητοῦμεν συγγνώμην ἀπὸ τοὺς συνδρομητάς μας διότι παρετηρήθη μία ἀνωμαλία εἰς τὴν ἔγκαιρον ἐκτύπωσιν καὶ κυκλοφορίαν τῶν τευχῶν τοῦ Δεκεμβρίου 1962, Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου 1963. 'Η καθυστέρηση αὐτὴ ἀνησύχησε πολλοὺς ἐκ τῶν συνδρομητῶν μας. Αὐτὴ ἡ ἀνησυχία των ἀποδεικνύει τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἀγάπην των πρὸς τὴν «ΚΟΝΙΤΣΑΝ».

"Ἄς λάβουν ὑπ' ὄψει των οἱ συνδρομηταὶ ὅτι παρ' ὅλην τὴν καλὴν διάθεσιν τῶν ἐπιφορτισθέντων μὲ τὴν ἔκδοσιν τοῦ περιοδικοῦ, παρεμβάλλονται πολλὲς φορὲς ἀστάθμητοι παράγοντες, οἱ δποῖοι παρεμποδίζουν τὴν ἔγκαιρον ἐκτύπωσιν καὶ κυκλοφορίαν αὐτοῦ.

* *

Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐπαναλάβωμεν καὶ πάλιν ὅτι μόνον ἡ ἀγάπη τῶν συνεπαρχιωτῶν εἶναι ἐκείνη ποὺ θὰ στερεώσῃ τὸ περιοδικό μας. Καὶ ἡ ἀγάπη αὐτὴ πρέπει νὰ ἐκδηλωθῇ μὲ τὴν ἔγκαιρον ἀποστολὴν παρ' ὅλων τῆς συνδρομῆς των. "Οταν ὅλοι μᾶς ἀποστέλλουν τὴν συνδρομήν των, τὸ περιοδικό μας δὲν ἔχει κανέναν φόβο. Γι' αὐτὸ καὶ παρακαλοῦμε ὅλους, ποὺ ἔνοιωσαν τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπάρξεώς του, νὰ μὴ ἀμελήσουν καὶ νὰ ἀποστέλλουν τὴν συνδρομή τους. Οἱ ἐν 'Αθήναις διαμένοντες δύνανται νὰ καταβάλουν τὴν συνδρομήν των ἡ στὰ γραφεῖα τοῦ περιοδικοῦ, Βύσσης καὶ Καΐρη 2, στὸν κ. Χρῆστο Ράγγα ἡ στὸ Ξενοδοχεῖαν «Τὰ Ἰωάννινα», εἰς τὸν κ. N. K. Τσάκαν, ὁδὸς Βερανζέρου 10. Οἱ ἐν Κονίτσῃ εἰς τὸν κ. A. Εύθυμιον. 'Επίσης δύνανται νὰ ἀποστέλλουν τὴν συνδρομήν των καὶ διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ταμίου τοῦ Συνδέσμου Κονίτσιων κ. Γεωργίου Δόβα—ὁδὸς Ἀμπλιανῆς 6, 'Αθῆναι.

* *

Στὸ τεῦχος τοῦ Ἰανουαρίου παρετηρήθησαν καὶ ἀρκετὰ τυπογραφικὰ λάθη καὶ σφάλματα εἰς τὴν κατάταξιν τῆς ὑλῆς. 'Επίσης παρελήφθη νὰ ἀναγραφῇ τὸ ὄνο-

ματεπώνυμον τοῦ συντάκτου τῆς διατριβῆς «'Η Πηγὴ (Πεκλάρι)». Σημειοῦμεν ότι τὴν διατριβὴν ταύτην ἔγραψε ὁ ἀκούραστος ιστοριοδίφης, τακτικὸς συνεργάτης καὶ μόνιμος ἀνταποκριτὴς ἐν Κονίτσῃ κ. Ἀναστάσιος Εὐθυμίου.

Ἐπίσης εἰς τὸ δημοσίευμα τοῦ κ. Κώστα Π. Λαζαρίδη, «'Ο Νταλῆ Μπέης—Τούρκος Δήμαρχος τῆς Κονίτσης», ἔγένετο παράλειψις παρὰ τοῦ τυπογράφου ἡ ὅποια διέφυγε τῆς προσοχῆς τοῦ διορθωτοῦ, ἡ ὅποια δρθῶς ἔξενισε τὸν κ. Λαζαρίδην. «Οταν ὁ Αὐστριακὸς Πρόξενος ποὺ ἐπισκέφθηκε τὴν Κόνιτσα στὰ 1904 θέλησε νὰ μιλήσῃ Γαλλικὰ στὸν Τούρκο Δήμαρχο, ἐκεῖνος τοῦ εἶπε θαρρετὰ καὶ κοφτὰ «'Εξοχώτατε, ἡμεῖς ἔδω στὴν Κόνιτσα δὲν ξέρουμε Τούρκικα καὶ θέλεις νὰ ξέρουμε Φράγκικα;» Δημοσιεύουμε τὴν δρθὴν ὡς ἀνωτέρω ἀπάντησιν τοῦ Νταλῆ Μπέη, ἡ ὅποια τακτοποιεῖ τὰ πράγματα.

* *

“Οπως γράψαμε καὶ σὲ προηγούμενα τεύχη, ἡ «Κόνιτσα» φιλοδοξεῖ νὰ παρουσιάσῃ καὶ νὰ προβάλῃ ὅλες τὶς μορφὲς ἔκεινες ποὺ διέπρεψαν.

Ἐγραψε γιὰ τὸν Ἀναγνωστόπουλο καὶ τὸν Δερδέκη ὁ κ. Νίκος Κ. Τσάκας, ὁ φλογερὸς αὐτὸς πατριώτης ποὺ μέσα στὰ μύχια τῆς ψυχῆς του ἔχει κλείσει τὴν Κόνιτσα καὶ ποὺ ἡ ἀγάπη του πρὸς αὐτὴν ἔχει καταστῆ γι' αὐτὸν πάθος.

Στὸ σημερινὸ τεῦχος παρουσιάζει ὁ κ. Σούρλας μιὰ ἄλλη προσωπικότητα. Τὸν Νικόλαον Σωκράτη Ζωγράφον ἀπὸ τοὺς Χιονάδες, συγγενῆ τοῦ ἔξαιρέτου ἀκτινολόγου ἰατροῦ καὶ θερμοῦ ὑποστηρικτοῦ τῆς «Κονίτσης» κ. Βασιλείου Χρήστου.

Στὸ τεῦχος τοῦ Φεβρουαρίου ὁ κ. Εὐριπίδης Σούρλας μὲ τὴν γλαφυρότητα ποὺ τὸν διακρίνει μᾶς ἔξιστορεῖ τὸ ἔργον καὶ τὸ λογοτεχνικὸν ταλέντο ἐνδεικλεκτοῦ τέκνου τῆς Βούρμπιανες, τοῦ Βασιλείου Δημαράτου.

Ἐν συνεχείᾳ θὰ ἐμφανίσωμε καὶ ἄλλες προσωπικότητες τῆς Ἐπαρχίας μας ποὺ διέπρεψαν, πρὸς ἀπότισιν ὀφειλομένης τι-

ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΑΙΝΙΑΣ ΙΑΝΟΥ ΙΑΝΟΥ ΙΑΝΟΥ ΙΑΝΟΥ

ΑΠΟ ΤΟ ΧΟΡΟ ΤΩΝ ΚΑΣΤΑΝΙΑΤΩΝ

Εἰς τὸν χορὸν ποὺ δόθηκε στὶς 9 Μαρτίου στὸ Κέντρον «Πλακιώτικη Αὔλη» ὑπὸ τῆς ἀδελφότητας Καστανιωτῶν, ὁ Πρόεδρος τῆς ἀδελφότητος κ. Δημήτριος Ταλῆς ἔχαιρέτησε τοὺς παρευρεθέντας μὲ τὰ ἔξῆς:

«Τὴν ἀποψινὴ βραδυὰ μὲ τὴν παρουσία σας νοιώθω μεγάλη χαρὰ καὶ γιὰ τετάρτη χρονιὰ μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία, παράλληλα μὲ τὸν φιλανθρωπικὸ σκοπὸ ποῦ ἔχει ὁ ἀποψινὸς χορός, νὰ σᾶς ξαναϊδῶ. Καὶ παρ' ὅτι ἔχουν περάσει οἱ Ἀποκρηὲς νὰ γιορτάσωμε αὐτὴ τὴ βραδυὰ μὲ τὸν ἔξοχώτατον 'Υπουργὸν κ. Βρανόπουλον, τοὺς ἀξιοτίμους κ. κ. Α. Δερδεμέζην βουλευτὴν καὶ Λαντζούνην Γενικὸν Γραμματέα 'Υπουργείου Συγκοινωνιῶν μετὰ τῶν κυριῶν των, τοὺς ἀξιοτίμους κ. κ. Λαμπρινᾶκον καὶ Μπερνίτσαν καὶ τὸν Πρόεδρον τῆς Πανηπειρωτικῆς Συνομοσπονδίας Στρατηγὸν κ. 'Ι. Βογᾶν μὲ τοὺς Συμβούλους του.

Θὰ ἥθελα νὰ σᾶς παρακαλέσω θερμὰ ὅπως συμμετάσχητε στὸ λαχεῖον μας ποῦ ὅπως γνωρίζετε ἔχει σκοπὸν τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ξενῶνος τοῦ χωριοῦ μας. Σᾶς εὐχαριστῶ καὶ σᾶς εὔχομαι καλὸ κέφι.

μῆς πρὸς αὐτούς, ἀλλὰ καὶ πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν νεωτέρων.

* *

Ἐξαιρετικὴν χαρὰν ἐνεποίησεν εἰς τοὺς ἐν Ἀθήναις διαμένοντας Κονιτσιῶτες τὸ ὅτι οἱ Ἀποκρηὲς στὴν Κόνιτσα ἐορτάσθησαν μὲ καρναβάλι καὶ μὲ τὸ καψιμό τοῦ ἐλάτου, ὅπως γινόταν καὶ στὰ παληὰ χρόνια. Τὰ ἔθιμά μας πρέπει νὰ τὰ προσέξουμε γιατὶ διατηροῦν τὰς παραδόσεις μας καὶ προσδίδουν μιὰ γραφικότητα στὴν κοινωνικὴ μας ζωή.

ΤΑΚ. ΠΑΠ.

ΝΕΑ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ
ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΤΑΞΙΣ 5ΕΤΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

"Ηρξατο ἀπὸ μηνῶν ἡ προεργασία τῆς συντάξεως τοῦ δετοῦ προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἡπείρου. Καταβάλλεται προσπάθεια διαπιστώσεως τῆς καταστάσεως εἰς τὴν πρωτογενῆ παραγωγὴν ὥστε βάσει τῶν ἀποτελεσμάτων ταύτης καταστῆ δυνατὸς ὁ ἐντοπισμὸς τῶν ἀναγκῶν τῆς οἰκονομίας ἐκάστης δραστηριότητος καὶ μελετῶνται αἱ πεδιναὶ ἐκτάσεις πρὸς πλέον ἐπισταμένην παρακολούθησιν κατὰ ζώνας τῆς γεωργικῆς οἰκονομίας.

Παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ ἀνετέθη εἰς τὴν Γαλλικὴν ἔταιρείαν BEAUX ἡ ἐκπόνησις μελέτης ἐπὶ τῶν δυνατοτήνων βιομηχανικῆς ἀναπτύξεως τῆς Ἡπείρου καὶ ἀνετέθη διὰ συμβάσεως εἰς τὴν ἔταιρείαν TECHNECON ἡ ἐκπόνηση μελέτης ἐπὶ τῆς διακινήσεως τῶν ἔξαγωγίμων ἀγαθῶν μέσω τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος.

Προωθεῖται τὸ θέμα τῆς ἀπ' εὐθείας συνδέσεως τῆς Ἡπείρου μετὰ τῆς Μακεδονίας διὰ κατεσκευῆς ὅδικου δικτύου ἀπὸ Κονίτσης ἕως Νεαπόλεως. Ἡ μελέτη τῆς ἀνωτέρῳ ἀρτηρίᾳ ἵτις προεκρίθη ὡς οἰκονομικῶτέρα συντομωτέρα καὶ τεχνικῶς προσφορωτέρα ἔχει ἀνατεθῆ ὑπὸ τῆς Y.P.A.H. εἰς Τεχνικὸν Γραφεῖον. Ἡδη περατωθεῖσα παρεδόθη ὑπὸ τοῦ μελετητοῦ ἡ ὁριστικὴ μελέτη τοῦ τμήματος τῆς ὁδοῦ ἀπὸ Γεφύρας Σπηλιοτοπούλου μέχρι ποταμοῦ Βουρμπιανῆτικου, μήκους 15 περίπου χιλιομέτρων.

Παραλλήλως συνεχίζονται αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν σύνταξιν τῆς μελέτης τοῦ ὑπολοίπου τμήματος τῆς ὁδοῦ, ἵτις προβλέπεται νὰ παραδοθῇ ὀλοκληρωμένη μέχρι τὰ τέλη προσεχοῦς Μαΐου.

Ὑπὸ τῶν Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνταιρισμῶν Κονίτσης καὶ Πωγωνίου παρελήφθη τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ παραγγελθέντος εἰς τὸ ἔξωτερικὸν μηχανικοῦ

Ἔντε τῷ Τάτῳ
πατρίδε

(Κόνιτσα
26-2-63)

Μὲ ἔξαιτιρεκὴν ἐπιτυχίαν καὶ εὔθυμίαν ἐ-

ωρτάσθη καὶ ἐφέτος τὸ Καρναβάλι εἰς τὴν ἀκριτικὴν Κόνιτσαν.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἑβδομάδος τῆς Τυρινῆς, καὶ συνήθως τὰς ἐσπερινὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας, οἱ ὄμιλοι τῶν μεταμφιεσμένων ἐπλημμύριζαν τοὺς δρόμους καὶ ἐτριγύριζαν ἀπὸ σπῆτι σὲ σπῆτι σκορπίζοντας τὸ γέλιο καὶ τὴν χαρά.

Τέλος, τὸ πρωί τοῦ Σαββάτου (23-2-63) ἡ παρέα—τοῦ δικαίως καὶ ἀναμφισβητήτως κατέχοντος τὸ σκῆπτρον τοῦ ἀρχικαρναβαλιστοῦ—'. Παγουρτζῆ, ἔκανε τὴν ἐμφάνισίν της στὴν ἀγορὰ χορεύοντας καὶ τραγουδῶντας ὡς ἄργα τὸ βράδυ μὲ τὴ συνοδεία τῶν λαϊκῶν ὄργάνων, καὶ δίνοντας πραγματικὸ ἀποκριάτικο χρῶμα στὸ περιβάλλον. Ἐντόπιοι καὶ χωρικοὶ συνοστίζονταν γύρω ἀπὸ τοὺς μασκαράδες, γιὰ νὰ συμμετάσχουν ἔστω καὶ νοερὰ στὸ ἀποκριάτικο γλέντι, καὶ νὰ καμαρώσουν τοὺς μεταμφιεσμένους χορευταράδες, καὶ ἴδιως τὸν λεβεντόκορμο καὶ ἀγέραστο Μῆτσο Γάκη. Ἐκτὸς

ἐξοπλισμοῦ τῶν τυροκομείων Καλπακίου καὶ Κονίτσης. Ἡ προμήθεια τούτου ἐγένετο διὰ πιστώσεων τῆς Y.P.A.Y.

Ἡ ἐγκατάστασις καὶ λειτουργία τῶν μαχανημάτων θὰ γίνη μετὰ τὴν παραλαβὴν καὶ τῶν ὑπολοίπων, ὑπὸ τεχνιτῶν τῶν ἀναδόχων ἔταιριων.

Κατὰ τὸ δίμηνιν Δεκεμβρίου-Ιανουαρίου εἰς τὴν περιοχὴν Κονίτσης-Ζαγορίου -Παρακαλάμου ἐγένετο ἀναδάσωσις διὰ τὴν στερέωσιν ἀσταθῶν ἐδαφῶν καὶ ἐν γένει δι᾽ ὑδρονομικοὺς σκοπούς.

Ἐφυτεύθησαν ἐν συνόλῳ 112.600 δενδρύλλια μαύρης πεύκης ἐπὶ ἐκτάσεως 150 στρεμμάτων. Ἐπίσης κατεσκευάσθησαν περιφράξεις ἀναδασωθεισῶν περιοχῶν μήκους 10.000 περίπου τρέχ. μέτρων.

ἀπὸ τὴν παρέα τοῦ Παγουρτζῆ ἔκανε τὴν ἐμφάνισί της τὸ Σάββατο καὶ ἡ καμήλα τῶν Λιόγκα, Στεφάνου, Μάτσκα κ.λ.π. Τὸ μεγαλύτερο γλέντι ὅμως ἔγινε τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς ὅταν ὁ Παγουρτζῆς, Βαγενάδες κ.λ.π. (ἀπάνω ἀπὸ 40 ἄτομα μεταμφιεσμένων) μᾶς ἐπαρουσίασαν ὥραία πράγματα.

Τῆς πομπῆς ἐπροηγεῖτο ὁ καρνάβαλος μὲ τεράστια κεφάλα καὶ ὄγκωδεστάτη κοιλιά. Ἀκολουθοῦσαν διάφοροι μεταμφιεσμένοι ποὺ παρίσταναν τοὺς μεγάλους ἄνδρες τῆς ἐποχῆς μας, Κένεντυ, Κρούτσεφ, Ντεγκώλ, Φιντέλ Κάστρο Νασέρ κ.λ.π. συνεδριάζοντας· καὶ κατόπι ἐρχόταν διάφοροι μεσαιωνικοὶ πολεμισταί, τουρκαλάδες, χανούμισσες, χοτζάδες, τουρκόγυψτοι μὲ κόσκινα καὶ γαϊδουράκια καὶ ἄλλοι διάφοροι.

Ο χορὸς στήθηκε ὅπως συνήθως στὴν κεντρικὴ πλατεία Βασιλίσσης Φρειδερίκης, καὶ βάστηξε ὡς τὸ βράδυ. Κατόπιν οἱ καρναβαλισταὶ ἐπεσκέφθησαν τὸν κ. Δήμαρχο στὸ σπίτι του, καὶ ξαναγύρισαν πάλι στὴν πλατεία ὅπου ἐκάη ὁ πατροπαράδοτος ἔλατος μὲ τραγούδια καὶ χορούς. "Υστερα τὸ γλέντι συνεχίστηκε ὡς τὶς πρωΐνες ὥρες.

Τὴν Καθαροδευτέρα ὅλος ὁ κόσμος βγῆκε στὴν ἐξοχικὴ τοποθεσία τῆς Ἀγίας Βαρβάρας. Ἀλλὰ δυστυχῶς, τὰ λαϊκὰ ὅργανα ὅλως παραδόξως διὰ πρώτην φορὰν ἐφέτος ἀπουσίασαν, καὶ καύλουμα ἐφέτος ἑορτάσθησαν σὲ κάπως κρύα ἀτμόσφαιρα.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γλέντι τῶν ἐπισήμων καρναβαλιστῶν καὶ ἄλλες ἀποκριάτικες ἐκδηλώσεις ἔλαβον χώραν. Εἰς τὴν Λέσχην ἀξιωματικῶν ἐδόθη χοροεστρερὶς εἰς τὴν ὄποιαν παρευρέθησαν πολλοὶ Κονιτσιῶται καὶ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κ. Τάκη Γεράση ἐδόθη τὸ ἀποκριάτικο πάρτυ τῶν νεαρῶν.

—Τὴν ἑσπέραν τῆς 21-2-63 ἐπέστρεψαν ἐξ' Ἰωαννίνων αἱ λαβοῦσαι μέρος εἰς τὴν παρέλασιν, τοῦ ἐπὶ τῇ ἀπελευθερώσει τῆς Ἡπείρου ἑορτασμοῦ τῆς πτεντηκονταετηρίδος, μονάδες τοῦ 583

τάγματος πεζικοῦ καὶ 3161 Τ.Ε.Α.

—Συνεπεία τῶν κατολισθήσεων εἰς τὸ χωρίο Πλαγιὰ 22 οἰκίαι ὑπέστησαν σοβαρὰς ζημίας, καὶ δύο κατέστησαν ἐπικινδύνως ἔτοιμόρροποι.

—Τὴν 22-2-63 ἐπανεπατρίσθησαν ἐξ Ἀλβανίας, μεταξὺ τῶν ἄλλων Ὁμήρων καὶ 44 καταγόμενοι ἐκ τῆς Ἐπαρχίας μας. Ἐκ τοῦ χωρίου Λυκόρραχη ἐπανεπατρίσθησαν αἱ οἰκογένειαι τῶν, Βασιλείου Ν. Σδούκου, Μαρίας Ν. Σδούκου, Ἀργυρῶς Μπεσδάνη, Βασιλείου Δ. Καρανίκα, Χρήστου Σδούκου, Δημητρίου Καρανίκα, καὶ Χρυσαυγῆς Καρανίκα. Ἐξ Ἀετομηλίτσης αἱ οἰκογένειαι τῶν, Δημητρίου Γ. Νιτσάκου, Γεωργίου Κ. Τσάκα, Ζωΐτσας Σκαπέρδα, Χρήστου Τσαντήλα, καὶ Ἀχιλλέως Καλέση. Ἐκ Πλαγιᾶς, αἱ οἰκογένειαι Ἀγόρως Γκατσογιάννη, Γεωργίου Παπαδημητρίου, καὶ Νικολάου Γκατσογιάννη. Καὶ ἐκ Δροσοπηγῆς, αἱ οἰκογένειαι τῶν Παύλου Π. Ζώτου καὶ Βάγιας Π. Ζώτου.

—Τὴν 17-2-63 ἐτελέσθησαν οἱ γάμοι τοῦ κ. Ἀθανασίου Ρόκα στὸν Νικάνορα μετὰ τῆς Ἀνδρονίκης Κίτσου.

—21-2-63 ἀφίχθησαν ὁ δικηγόρος καὶ Πρόεδρος τοῦ Τ.Σ.Α. κ. Ναπολέων Μπάρκης καὶ ὁ Νομαρχιακὸς Σύμβουλος κ, Ἀθ. Κατσένης. Ἐπίσης ἀφίχθη ἐξ Ἀθηνῶν ὁ κ. Γ. Κατσίμπαρης ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν.

—Τὴν 25-2-63 ἀπεβίωσεν ὁ γνωστὸς καὶ ἀγαπητὸς πρώην μεγαλέμπορος καὶ Δημοτικὸς Σύμβουλος Κονίτσης Ἀγγελῆς Πανταζῆς.

A. Εύθυμίου

(Κόνιτσα 10-3-63)

—Εἰς τὸ Κοινοτικὸν Ἱατρεῖον Πυρσογιάννης ἐτοποθετήθη ἀδελφὴ νοσοκόμος.

—Τὴν 27-2-63 εἰς τὴν ἀγροτικὴν Λέσχην Κονίτσης, ἔλαβε χώραν συγκέντρωσις 112 γεωργῶν τῆς πεδιάδος Κονίτσης, εἰς τοὺς ὄποιους ὡμίλησαν οἱ κ.κ. Σπυρ. Πανταζόπουλος Τμηματάρχης Δ)σεως Γεωργίας Ἰωαννίνων εἰδικὸς ἐπὶ τῶν ἀναδασμῶν, Σπ. Φαρού-

γιας ἐπόπτης ἐποικισμοῦ, καὶ Σταμάτης ἐποικισμοῦ, καὶ Σταμάτης Διευθυντῆς Γεωργίας Ἰωαννίνων, μὲν θέμα καὶ σκοπὸν τὴν προώθησιν τοῦ ζητήματος τοῦ ἀναδασμοῦ τῶν γεωργικῶν ἴδιοκτησιῶν τῆς πεδιάδος Κονίτσης.

—Μερίμνη τοῦ Ἐλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος, ἀπεστάλησαν διάφορα δέματα μὲν εἰδη ἴματισμοῦ κ.λ.π. προερχόμενα ἀπὸ δωρεὰς μαθητῶν διαφόρων Σχολείων τῶν Ἀθηνῶν καὶ περιφερειῶν τῆς Νοτίου Ἐλλάδος, πρὸς διανομὴν μεταξὺ τῶν ἀπόρων μαθητῶν τῶν Σχολείων τῆς Ἐπαρχίας μας.

—Τὴν 3-3-63 τὰ μέλη τῆς ὁρειβατικῆς ὁμάδος Κονίτσης προέβησαν εἰς τὴν ἀνάδειξιν νέας Διοικ. Ἐπιτροπῆς, ἐκλέξαντα ὡς Ἀρχηγόν τῆς ὁμάδος τὸν Δήμαρχον κ. Κων. Ρούσην, Γραμματέα τὸν κ. Ἀναστ. Εύθυμίου, Ταμίαν τὸν κ. Χριστόφορον Τσούτσην καὶ μέλος τὸν κ. Κων. Φλώρον.

—Ο Βουλευτὴς τῆς Ἐπαρχίας μας κ. Κων. Φρόντζος ἔγνώρισεν διὰ τηλεγραφήματός του πρὸς τὸν κ. Δήμαρχον, ὅτι ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς ἔχορηγήθη εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἡ ἄδεια ἰδρύσεως ὑποκαταστήματὸς τῆς εἰς Κόνιτσαν.

—Τὴν 9ην καὶ 10ην Μαρτίου, ἡ ὁρειβατικὴ ὁμάδας Κονίτσης ἐπραγματοποίησεν διήμερον ἐκδρομὴν εἰς τὴν περιοχὴν Στομίου.

—(Κόνιτσα 15-3-63) Ὅπο τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Κονίτσης ἀπεφάσισθη ἡ διὰ συρματοπλέγματος περιφραξίς τοῦ ὑπερκειμένου τῆς κωμοπόλεως προστατευτικοῦ δάσους ἀπὸ Παναγίας μέχρις Ἀγίας Βαρβάρας καὶ Κάστρου.

—Τὴν 11-3-63 οἱ σπουδασταὶ καὶ σπουδάστριαι τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ἰωαννίνων μετὰ τῶν καθηγητῶν των ἐπιβαίνοντες τεσσάρων Πούλμαν ἐπεσκέφθησαν τὴν Κόνιτσαν καὶ τά ἀξιοθέατα αὐτῆς.

—Τὴν 14-3-63 ἐπεσκέφθη τὴν Κόνιτσαν ὁ Στρατιωτικὸς ἀκόλουθος τῆς Γερμανικῆς Πρεσβείας Ἀθηνῶν κ. Φὸν

Μπαλτζάκ μετὰ τῆς ἀκολουθίας του.
(Κόνιτσα 25-3-63)

—Μὴ ἐγκριθείσης παρὰ τοῦ Ὅπουργείου Συντονισμοῦ καὶ Γεωργίας νέας ἐπιδοτήσεως τοῦ Γαλακτοκομικοῦ Συνεταιρισμοῦ Κονίτσης πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐνταῦθα τυροκομείου, ἔλαβε χώραν γενικὴ συνέλευσις τοῦ Συνεταιρισμοῦ καὶ ἐλήφθη ἀπόφασις διαμαρτυρίας πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ λοιποὺς ἀρμοδίους, δεδομένου ὅτι ἡ ὑπόδειξις τῆς προσφυγῆς εἰς δανείσμὸν παρὰ τῆς ΑΤΕ κρίνεται ἀσύμφορος.

—Τὴν 20-3-63 ἐντὸς τοῦ λαναστηρίου τοῦ Θ. Κάππη ἐτραυματίσθη εἰς τὴν χεῖρα ὁ Θωμᾶς Π. Σδοῦκος ἐμπλακείσης τῆς χείρας του εἰς τὸ λαναριστικὸν μηχάνημα.

—Τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἔξωθι τοῦ χωρίου Ἐξοχὴ ἐτραυματίσθησαν δύο μικροὶ μαθηταὶ ἐξ ἐκκρήξεως παλαιᾶς χειροβομβίδος τὴν ὄποιαν ἀνεῦρον.

—Τὴν 23-3-63 ἐγένετο ἔρανος εἰς τὴν πόλιν μας ὑπὲρ ἀνεγέρσεως εἰς Ἰωάννινα μνημείου τοῦ ἀρχιστρατήγου τῆς Ἐπαναστάσεως Γεωργίου Καράϊσκάκη, ὅστις καὶ ἀπέδωκε 1900 περίπου δραχμάς.

—Ανεχώρησεν ἐκ Κονίτσης μετατεθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ προγράμματος ἀναπτύξεως Ἡπείρου εἰς Ἰωάννινα, ὁ συμπατριώτης Γεωπόνος κ. Ἰωάννης Ζούκης.

—Ανεχώρησεν δι’ Ἀθήνας ὁ ἐκ Βουρμπιάνης κ. Χρῆστος Παπαχρήστου.

—Αφίχθη καὶ ἀνέλαβε τὰ καθήκοντὰ του ὁ νέος Κτηνίατρος κ. Στυλιανὸς Αὐγερινός.

—Αφίχθη ἐξ Ἀθηνῶν ὁ Πανοσιολογιώτατος Ἀρχιμανδρίτης κ. Θεόδωρος Μπεράτης.

—Ἐπανέκαμψεν ἐξ Ἀθηνῶν ὁ κ. Διον. Γκάσιος.

—Ανεχώρησεν δι’ Ἀθήνας ὁ Δήμαρχος κ. Ρούσης ὅπως παραστῇ εἰς τὰς ἑορτὰς τῆς 100ετηρίδος τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναρρήσεως τῆς Βασιλικῆς Δυναστείας μας.

—'Ανεχώρησεν δι' Ἀθήνας ὁ φωτογράφος κ. Ἰωάννης Καπάϊος.

—Τὴν 25 3-53 ὁ κ. Χριστοφ. Τσούτης ἐβάπτισεν τὸ κοριτσάκι τοῦ κ. N. Κουρέτης χαρίσας τὸ ὄνομα Ἐλένη.

—Ο κ. Σωτήρος Φασούλης καὶ ἡ Κωνσταντινιά Ζδούκου ἐμνηστεύθησαν.

—Ο κ. Γρ. Β. Βαγενᾶς καὶ ἡ δῖς Μαρίκα Τσινασλανίδου ἐμνηστεύθησαν.

—Ο κ. Δ. Λαμπρούσης μόνιμος Λοχίας ἐκ Θεσπρωτίας καὶ ἡ δῖς Κούλα X. Ζδράσου ἐμνηστεύθησαν.

—Όμοίως ἐμνηστεύθησαν ὁ κ. Ἰωάννης N. Λασπονίκος ἐκ Μοναστηρίου καὶ ἡ δῖς Εἰρήνη Παπαβασιλείου-Βέργου.

—Τὴν 17-3-63 ἐτελέσθησαν εἰς Ἰωάννινα οἱ γάμοι τοῦ κ. Γ. Βαλαώρα μετὰ τῆς Δεσποίνης θυγατρὸς τοῦ κ. Θωμᾶ Ζάκα.

—Ἀπεβίωσαν εἰς τὸ χωρίον Ἀμάραντες ὁ ἄλλοτε Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Στέφανος Ζακόπουλος καὶ εἰς Ἰωάννινα ὁ ἐπὶ πολλὰ ἔτη διαμείνας εἰς Ἀμερι-

κὴν Κωνσταντῖνος Ζαφείρης ἡ Σιάντρος ἐκ Πυρσογιάννης.

(Κόνιτσα 26)3)63)

—Μὲ ἔξαιρετικὴν ἐπισημότητα ἔορτάσθη ἡ ἐπέτειος τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς 100ετηρίδος τῆς Βασιλικῆς Δυναστείας.

—Τὴν 23ην ἔλαβον χώραν ἔορταστικαὶ ἐκδηλώσεις εἰς τὰ σχολεῖα καὶ κατάθεσις στεφάνων εἰς τὸ Ἡρῶν τῶν πεσόντων.

—Τὴν 25ην ἐτελέσθη Δοξολογία χοροστατοῦντος τοῦ Ἀρχιμανδρίτου κ. Θεωδώρου Μπεράτη, ἔξεφώνησε δὲ τὸν πανηγυρικὸν ὁ Γυμνασιάρχης κ. A. Παπαστάμος. Μετὰ τὴν δοξολογίαν ἐγένετο κατάθεσις στεφάνων εἰς τὸ Ἡρῶν καὶ πα ἐλασις τῶν μαθητῶν ὅλων τῶν σχολῶν, τῶν Προσκόπων καὶ τοῦ Στρατοῦ. Τὸ ἀπόγευμα ἔχορεύθησαν εἰς τὴν κεντρικὴν Πλατεῖαν λαϊκοὶ χοροί, τὸ δὲ ἐσπέρας ἔλαβε χώρα λαμπαδηφορία ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΩΝ «Ο ΑΩΟΣ»

'Ανακοίνωσις

Ἄνακοινοῦται ὅτι τὴν 26ην Μαΐου 1963 συγκαλεῖται Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ Συνδέσμου εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ ξενοδοχείου «Μπάγκειον» ἐν τῇ πλατείᾳ Ὁμονοίας καὶ περὶ ώραν 10,30'

ΘΕΜΑΤΑ: Λογοδοσία τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐκλογὴ νέου τοιούτου.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἥν δὲν ἥθελε παρουσιασθῆ ἀπαρτία ἡ Συνέλευσις θὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην Κυριακὴν 2 Ιουνίου ἐ.ἔ.

ΕΚ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ